

ΕΥΝΔΕΣΜΟΣ

«Σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ Συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» (Ἐφ. δ', 3)

Ἰδιοκτίτης: ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Διεύθυνση:

Βασιλέως Γεωργίου Α' 5, 241 33, Καλαμάτα

Τηλ.: 2721 023176, Fax: 2721 026478

E-mail: info@xristegi.gr

Ἰστοσελίδα: www.xristegi.gr

✉ Χριστιανική Στέγη Καλαμάτας

Ἐκδότης-Διευθυντής: Δημήτριος Ν. Καρτσώνης

Δημιουργικό-Παραγωγή:

ΛΥΧΝΙΑ Α.Ε. τηλ.: 210 3410436 • www.lychnia.com

Ἐλεύθερη Συνδρομή με ἑνδεικτικό ποσό τὰ 20 €

IBAN Τραπεζικῶν Λογαριασμῶν στὴν Ἐπωνυμία τοῦ
 Συλλόγου:

Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος:

GR04 0110 2200 0000 2204 8020 634

Τράπεζα Πειραιῶς:

GR53 0171 3430 0063 4316 3450 051

Alpha Bank:

GR09 0140 5000 5000 0210 1350 567

Eurobank - Ἑλληνικά Ταχυδρομεῖα-ΕΛ.ΤΑ.:

GR79 0260 1280 0001 1020 1721 572

134

Προσευχὴ γιὰ τὴν κατάπαυση τοῦ πολέμου

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

131

Ἀπὴν Ὁρθόδοξη Δογματικὴ: Ὁ Παράδεισος εἶναι ἀνοικτός γιὰ ὄλους μας
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΝΗΣ κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Γ'

133

Στοχασμοὶ & Ἀπόηχοι: Μιά μεγαλειώδης ὑπέρβαση

ΜΕΡΟΠΗ Ν. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

134

Περὶ Ἁγίου Πνεύματος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΩΤ. ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ

136

Ἡ Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου

ΑΡΧΙΜ. ΙΩΗΛ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

138

Ἡ γιορτὴ τῆς «τοῦ Θεοῦ Σοφίας»

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΕΤΡΟΥΛΕΑΣ

140

Ἐκδημία: Ἀθανάσιος (Νάσος) Ντέρος

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΡΑΤΤΗΣ

142

Ἕνα πρόσωπο πού σημάδεψε τὴν ἱστορία τῆς Χριστιανικῆς Στέγης
 Καλαμάτας

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

143

Νάσος Ντέρος, ἡ ψυχὴ τῆς Κατασκήνωσης τοῦ Ταυγέτου

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΡΙΖΟΣ

144

Παγκόσμια Ἡμέρα Διακοπῆς Καπνίσματος

ΔΡ. ΣΤΑΜΑΤΟΥΛΑ ΤΣΙΚΡΙΚΑ

146

Γνωριμία με τὴν *Κλίμακα*: Λόγος Εἰκοστός Τρίτος-Περὶ ἠλοισμῶν
 βλασφημίας

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΜΕΝΤΗ

148

Στὸ κατώφλι τῶν ἐξετάσεων: Ἕνας ἀγώνας με πίστη, ὑπομονὴ καὶ ἀγάπη
 ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

150

Ψυχο-γράφημα: Ἐφηβικὴ βία... Φταῖμε;

ΑΓΓΕΛΙΚΗ-ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΠΑΠΑΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

152

Γεροντικοῦ Διδάγματα «Οὔτε αὐτὸ τό μποροῦμε»....

154

Ἐκδημία: π. Εὐάγγελος Μπραΐλης

ΑΣΗΜΑΚΗΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

155

Πειρατεία στὸν 21ο αἰῶνα; Naί, οἱ πειρατὲς ξανάρχονται!!!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

156

ΜΕ ΤΟΝ ΦΑΚΟ ΤΟΥ **ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ**

158

Προσευχή γιά τήν κατάπαυση τοῦ πολέμου

Μόλις λίγες ἡμέρες πρίν ἀπό τό Πάσχα ξεκίνησε ὁ πόλεμος μεταξύ τοῦ Ἰράν καί τῆς Ἀμερικῆς. Ἀκόμα –δυστυχῶς– ἡ κατάσταση παραμένει ἐξαιρετικά εὐθραυστη, μέ ἀβέβαια ἀποτελέσματα καί συνέπειες, πού ἐπηρεάζουν τήν οικονομία ὀλόκληρου τοῦ πλανήτη μας.

Τό κάθε κλείσιμο τῶν Στενῶν τοῦ Ὁρμούζ, ἀπό τό ὅποιο διέρχεται τό 20% τῆς παγκόσμιας προμήθειας πετρελαιοῦ, ἀνεβάζει τίς τιμές πολύ ὑψηλά, μιᾶς καί τό κόστος τῆς μεταφορᾶς ὀδηγεῖ σέ ἀνατίμηση ὄλων τῶν προϊόντων τῆς ἀγορᾶς.

Ὁ ἄνθρωπος ἀδυνατεῖ νά βρεῖ λύση μέσα ἀπό τόν θάνατο καί καταφεύγει νά βρεῖ τό «δίκιο του» ἀσκώντας βία.

Βέβαια, ἕνας πόλεμος φέρνει καί ἠθικές συνέπειες. Διαχρονικές καί αἰώνιες ἀξίες περνᾶνε μεγάλη κρίση. Οἱ χιλιάδες νεκροί, οἱ πρόσφυγες, ἡ ἔλληψη μὀρφωσης προκαλοῦν μεγάλο κλονισμό στήν πίστη τῶν ἀνθρώπων. Τά παιδιά χάνουν τίς οικογένειές τους, ἐκπαίδευση, ἀσφάλεια, ἀκόμα καί πατρίδα.

Ὁ ἄνθρωπος ἀδυνατεῖ νά βρεῖ λύση μέσα ἀπό τόν θάνατο καί καταφεύγει νά βρεῖ τό «δίκιο του» ἀσκώντας βία. Ἡ βία, μέ τή σειρά της, φέρνει τό μῖσος, γεγονός πού κάνει τήν ἠθική συνύπαρξη ἀδύνατη, ἀκόμα καί μετά τήν παύση τοῦ πολέμου.

Τό μόνο σίγουρο εἶναι ὅτι ἡ λύση δέν βρίσκεται στά ὄπλα, γιατί ὁ πόλεμος βγάζει μόνο χαμένους. Ἡ καταστροφή τοῦ ἀντιπάλου ἰσοδυναμεῖ μέ τήν καταστροφή ὄλων μας.

Τό μόνο σίγουρο εἶναι ὅτι ἡ λύση δέν βρίσκεται στά ὄπλα, γιατί ὁ πόλεμος βγάζει μόνο χαμένους. Ἡ καταστροφή τοῦ ἀντιπάλου ἰσοδυναμεῖ μέ τήν καταστροφή ὄλων μας.

Ἐμεῖς εἴμαστε ἀδύναμοι νά ἐπηρεάσουμε τήν κατάπαυση τοῦ πολέμου. Ὅμως, ὡς Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, ἔχουμε τή δύναμη καί τό χρέος νά προσευχόμαστε καθημερινά, ὥστε ὁ Κύριος νά φωτίσει τόν νοῦ τῶν ἡγετῶν, προκειμένου νά σταματήσει ὁ πόλεμος καί νά παραμεριστεῖ τό μῖσος τῶν περασμένων ἐτῶν. Ἄς παρακαλοῦμε, ἐπίσης, νά χαρίζει παρηγοριά στίς ψυχές πού θρνηοῦν τοὺς δικούς τους ἀνθρώπους καί νά τοὺς ἐνισχύει, ὥστε νά διατηροῦν τήν ψυχική τους γαλήνη καί ἰσορροπία.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Ὁσιος Θεόδωρος ὁ ἐκ Κορώνης
καὶ ἐν Κυθήροις ἀσκήσας
(τιμᾶται τῇ 12ῃ Μαΐου)

Ὁ Παράδεισος εἶναι ἀνοιχτός γιά όλους μας

Ὁ Ἀδάμ εἶναι στήν ἐξορία· ἐκτός Πα-
ραδείσου. Ὁ Ἀδάμ τώρα εἶναι ἀλλοιώτικος.
Ἔχει τόν ἐγωϊσμό μέσα του, τήν πονηρία,
τήν τάση τῆς ἀπομάκρυνσης ἀπό τόν Δημι-
ουργό του. Σέ λίγο ὁ Ἀδάμ θά ξεχάσει τόν
Δημιουργό του καί θεός του θά γίνει ὁ ἑαυ-
τός του καί ἡ ὕλη. Θά καταστεῖ «*ὑπάνθρω-
πος*» καί «*ὑπεράνθρωπος*». Θά θεοποιήσει
τόν ἑαυτό του, τό ἐγώ του. Θά θεωρήσει
τόν ἑαυτό του ὡς μοναδική αὐθεντία.

Ἀξίζει, ὅμως, νά προσέξουμε καί κάτι
ἐξαιρετικά σπουδαῖο. Ἐξέβαλε ὁ Θεός τόν
Ἀδάμ ἐκ τοῦ Παραδείσου, καί «*κατώκι-
σεν αὐτόν*» ἀπέναντι τοῦ Παραδείσου τῆς
τρυφῆς. Δέν τόν ἔβαλε μακριά ἀπό τόν
Παράδεισο. Γιατί ἄραγε ἀπέναντι; Πάλι,
ἀπό ἀπειρη ἀγάπη, ὁ Θεός-Πατέρας ἔβαλε
τόν Ἀδάμ νά κάθεται σ' ἓνα μέρος, ἀπό τό
ὄποιο ἔβλεπε τόν Παράδεισο, τήν παιδιά
του εὐχάριστη κατοικία. Τόν ἔβαλε νά τόν
βλέπει, γιά νά αισθάνεται ποῦ ἦταν καί τί
ἔχασε, ἀλλήλ, ταυτόχρονα, νά νιώθει καί
τήν ἀνάγκη τῆς ἐπιστροφῆς.

Καί ὁ Ἀδάμ, πράγματι, τόν ἔβλεπε καί
ἐστενοχωρεῖτο καί ποθοῦσε τήν ἐπάνο-
δό του σέ αὐτόν. Πρόκειται γιά τό σημεῖο
αὐτό, στό ὄποιο φαίνεται ἡ νοσταλγία τῆς
ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου νά βρεθεῖ ξανά κο-
ντά στόν Θεό. Ὁ ἄνθρωπος, ὅσο καί ἂν ἔχει
ἀμαρτήσῃ, ποθεῖ τή λύτρωση καί ἀναζητεῖ
τή σωτηρία. Ὁ Ψαλμωδός τό λέει ωραιότα-
τα: «*Ὅν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλλαφος ἐπί τὰς
πηγάς τῶν ὑδάτων, οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχή
μου πρός σέ ὁ Θεός μου*» (Ψαλμ. 41, 2).

Ἀξίζει, λοιπόν, νά σκεφτοῦμε ὅτι ἐξήλ-
θαμε μαζί μέ τόν Ἀδάμ ἀπό τόν Παράδεισο.
Ὡστόσο, πόθος μας εἶναι νά ἐπανεέλθουμε
σέ αὐτόν. Θέλοουμε νά ζήσουμε μέ τόν Θεό.

Αὐτό, βέβαια, θά ἐπιτευχθεῖ μέ τόν
«*Νέο Ἀδάμ*». Καί ὁ «*Νέος Ἀδάμ*» εἶναι ὁ
Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ Υἱός καί
Λόγος τοῦ Θεοῦ, ποῦ ἐννθρώπησε, γιά νά
μᾶς λυτρώσει ἀπό τή δουλεία τῆς ἀμαρτίας
καί, μέ τόν Σταυρό καί τήν Ἀνάστασή Του,
ἄνοιξε πάλι τίς πύλες τοῦ Παραδείσου. Ὁ
βιβλικός λόγος τό λέει καθαρά: «*Οὕτως
ἠγάπησεν ὁ Θεός τόν κόσμον, ὥστε τόν
υἱόν αὐτοῦ τόν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς
ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν μή ἀπόλται ἀλλ' ἔχει
ζωήν αἰώνιον*» (Ἰω. 3, 16).

**Ὁ ἄνθρωπος, ὅσο καί ἂν ἔχει
ἀμαρτήσῃ, ποθεῖ τή λύτρωση καί
ἀναζητεῖ τή σωτηρία.**

Καί, ἀκόμη, εἶναι πολὺ ἐκφραστικό
ὅτι στήν ἀναστάσιμη εἰκόνα μέ θέμα: «*Ἡ
εἰς Ἄδου κάθοδος*» δηλώνεται ὅτι ὁ Ἰησοῦς
Χριστός κατεβαίνοντας στόν Ἄδη, νίκησε
καί τόν Ἄδη καί τόν θάνατο καί μᾶς χάρισε
τήν αἰωνιότητα μέ τήν Ἀνάστασή Του. Στήν
εἰκόνα αὐτή ὁ «*Νέος Ἀδάμ*», ὁ Ἀναστάς Κύ-
ριος, διά τῶν παναχράντων ἀγίων χειρῶν
Του, κρατάει ἀπό τοὺς καρπούς τῶν χειρῶν
τοὺς πρωτοπλάστους καί τοὺς ἀνασύρει
ἀπό τά ἔγκατα τοῦ βασιλείου τοῦ Ἄδου·
μαζί μ' αὐτούς, ἀνασύρει ἀπό τά ἔγκατα
τοῦ βασιλείου τοῦ Ἄδου καί ὅλο τό γένος
τῶν βροτῶν. Αὐτός εἶναι ὁ θρίαμβος τοῦ
Χριστοῦ, αὐτή εἶναι ἡ νίκη Του!

Ἔτσι, ὁ Ζωοδότης Κύριος δίνει καί πάλι
ζωή στόν Ἀδάμ, στόν ἄνθρωπο. Τόν ἀνα-
κάλεσε καί τόν ἔσωσε. Πλέον, ὁ Παράδει-
σος εἶναι ἀνοιχτός γιά ὅλους μας.

**Ἀπό τό βιβλίο, Ὁ Ἀδάμ,
Μητροπολίτης Μάνης κ. Χρυσόστομος Γ'**

Μιά μεγαλειώδης υπέρβαση

Κάθε φορά πού διαβάζω κάποιο κείμενο τό όποιο αναφέρεται στό χρονικό τής πολιορκίας καί στήν τελική ήρωική Έξοδο του Μεσολλόγγιου, ή πού άκούω πανηγυρικούς λόγους, οί όποιοι έκφωνοῦνται, κατά τους έορτασμούς τής έπετείου τής συγκλονιστικής αυτής στιγμής τής Ιστορίας του Έθνους μας, δέν μπορώ νά ξεφύγω από μία έννοια ή όποία επανέρχεται καί επιμένει νά γίνεται μόνιμη, σχεδόν, υπόκρουση, sé όλους τους σχετικούς καί συνειρμικούς συλλογισμούς μου. Εΐναι ή έννοια τής υπέρβασης.

Η έννοια τής υπέρβασης πιστεύω πώς υπογραμμίζει καί υποστηρίζει τίς αντιφάσεις πού ένυπάρχουν, τόσο sé πολλούς χαρακτηρισμούς, όσο καί sé περιγραφές διαπιστώσεων πού αναφέρονται sé γεγονότα καί περιλαμβάνονται στα διάφορα κείμενα, άν οί λεκτικές αυτές εκφράσεις τεθοῦν υπό τήν κρίση τής κοινής λογικής. Τό αναφέρει καί ό Νικηφόρος Βρεττάκος στό κείμενό του μέ τίτλο: «Λόγος γιά τό Μεσολλόγγι», πού έκφωνήθηκε στίς Γιορτές τής Έξόδου, στίς 17 Απριλίου του 1989, όπου –μεταξύ άλλων– λέει:

« Άν ζούσα εκείνα τά χρόνια καί έγγραφα ένα ποίημα γιά τό φαινόμενο Μεσολλόγγι, θά του έδινα τόν τίτλο: “Ούράνιες δυνάμεις επί τής γής”. Εΐναι ανάγκη νά χρησιμοποιήσει κανείς υπερβατικά σχήματα, γιά νά εξηγήσει τό φαινόμενο του Μεσολλόγγι...».

Θά φέρω μόνο δύο από τά παραδείγματα πού όδηγοῦν σ' αυτές τίς σκέψεις, αρχίζοντας από τόν έμβληματικό τίτλο τής γνωστής ποιητικής δημιουργίας του έθνικού μας ποιητή Διονυσίου Σολωμού, μέ τόν όποιο δίνει στους Μεσολλόγγιτες τόν χαρακτηρισμό «*Έλευθεροι Πολιορκημένοι*». Μπορεί κάποιος μέ εύλογη άπορία νά αναρωτηθεί: «*Πώς είναι δυνατόν νά συνυπάρχει ή πολιορκία μέ τήν έλευθερία;*». Η άπάντηση βρίσκεται στήν υπέρβαση.

Οί ήρωικοί Μεσολλόγγιτες, μέ κριτήριο όσα τό μέτρο τής άπτης καί φθαρτής ύλης προσδιορίζει, ήταν όντως πολιορκημένοι. Άν, όμως, άξιολογηθοῦν μέ μέτρο τό έσωτερικό τους άυλο μεγαλειό καί τήν άπροσμέτρητη ψυχική τους δύναμη καί άντοχή –στοιχεία πού τους όδήγησαν στό νά υπερβοῦν κάθε ύλική διάσταση– εΐναι βέβαιο ότι, άληθινά έλευθεροι, όρθώνουν διαχρονικά τό άνάστημά τους.

Ό άείμνηστος Κωνσταντίνος Δ. Τσάτσος, τό 1949, ως Έπουργός, τότε, Θρησκευμάτων καί Έθνικής Παιδείας, στόν υπέροχο λόγο πού εΐχε έκφωνήσει στό Μεσολλόγγι γιά τήν 123^η επέτειο τής Έξόδου, μεταξύ άλλων, εΐπε πώς οί Μεσολλόγγιτες εΐναι: «*Οί νεκροί πού δέν πεθαίνουν*».

Στοιχείο καί πάλι τής υπέρβασης του προφανούς τέλους τής επίγειας ζωής, του θανάτου, από τήν άκατάλυτη, πολυσήμαντη καί ζωντανή μνήμη τής θυσίας, ή όποία γίνεται σύμβολο μιάς

ἀβασίλευτῆς καὶ δοξασμένης παρουσίας γιὰ τίς ἐπερχόμενες γενιές.

Ἄκόμα, στὶς καταγραφές καὶ περιγραφές πού υπάρχουν γιὰ τὸ ἱστορικὸ τῆς πρώτης καὶ τῆς δεύτερης πολιορκίας τοῦ Μεσολλογγίου, συναντοῦμε, κατ' ἐπανάληψη, τὸν χαρακτηρισμὸ «φράχτης» γιὰ τὸ χαμηλὸ τεῖχος, πού ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς ξηρᾶς προστάτευε τὴν πόλη. Ἔτσι τὸ ἀποκάλεσε καὶ ὁ Ἰμπραήμ, ὅταν ἦρθε πρὸς ἐνίσχυση τοῦ Κιουταχῆ. Προφανῶς, ἤθελε νὰ τὸν χλευάσει, διότι, αὐτός, ἂν καὶ προσπαθοῦσε ἐπὶ μῆνες πολιορκίᾳ, δέν εἶχε καταφέρει νὰ τὸ ἐκπορθήσει. Καί νὰ τὴν πάλι ἡ ὑπέρβαση!

Μέσα ἀπὸ τὸν πολυτραυματισμένον ἀπὸ τίς συνεχεῖς ἐπιθέσεις «φράχτη», πολιορκιοῦν οἱ ἐναπομείναντες 9.000, περίπου, Μεσολλογγίτες, ἐξαθλιωμένοι καὶ ἐξουθενωμένοι ἀπὸ τὴ φρικτὴ πεῖνα καὶ τίς κακουχίες. Ἐξ ἀπὸ τὸν φράχτη, ἐπιτιθέμενοι εἶναι οἱ 30.000 πεζοὶ καὶ ἵππεῖς τοῦ Κιουταχῆ. Καί ὅμως, ὁ χαμηλὸς πέτρινος «φράχτης» ἀντέχει, διότι τὸν ἔχει ὑπερβεῖ τὸ ἀπόρθητο ὕψος τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ ἠθους τῶν ὑπερασπιστῶν του.

Οἱ νόμοι τῆς φύσης καὶ τῆς Βιολογίας ὀριοθετοῦν καὶ ἀναθέτουν ἕναν προστατευτικὸ ρόλο στοὺς μεγάλους γιὰ τὰ παιδιά καὶ στοὺς ἄνδρες γιὰ τίς γυναῖκες, ἰδιαίτερος σέ περιστάσεις ὑψηλοῦ κινδύνου. Ὅμως, ἐκεῖ στὸ Μεσολλόγγι, τὸ ἀποκλεισμένο ἀπὸ στεριά καὶ θάλασσα, ἔγινε μιά ἀκόμα, σχετικὴ μὲ τοὺς νόμους αὐτοὺς, ὑπέρβαση.

Οἱ ἥρωικοὶ Μεσολλογγίτες, μὲ κριτήριον ὅσα τὸ μέτρο τῆς ἀπτητῆς καὶ φθαρτῆς ὕλης προσδιορίζει, ἦταν ὄντως πολιορκημένοι. Ἄν, ὅμως, ἀξιολογηθοῦν μὲ μέτρο τὸ ἐσωτερικὸν τοὺς αὐλο μεγαλεῖο καὶ τὴν ἀπροσμέτρητην ψυχικὴν δύναμιν καὶ ἀντοχὴν εἶναι βέβαιο ὅτι, ἀληθινὰ ἐλεύθεροι, ὀρθῶνουν διαχρονικὰ τὸ ἀνάστημά τους.

Σήμερα πού –δυστυχῶς– οἱ ἠθικὲς μας ἀντιστάσεις φαίνεται ὅτι συνεχῶς ὑποχωροῦν καὶ οἱ ψυχὲς τῶν παιδιῶν μας, ἀνοχύρωτες, διψοῦν γιὰ νάματα ἀντίστασης σέ ὅσα προμηνύουν μιά ἐθνικὴ φθορά, ἔχουμε ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ἀπὸ μιά νέα ὑπέρβαση. Μιά ἔξοδος πρὸς τὸ ἀνέσπερο φῶς τῆς ἀλήθειας, τῆς ἐντιμότητος, τῆς ἀνιδιοτελείας, τῆς εὐπρέπειας, τῆς ἀξιοπρέπειας καὶ τῆς τιμῆς.

Μερόπην Ν. Σπυροπούλου,
Ὅμοιτην Καθηγήτρια
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Περί Ἁγίου Πνεύματος

Ἡ φωνή τῶν Γραφῶν, τοῦ πνευματέμφορου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καί ἄλλων νεωτέρων ἄς μᾶς φωτίσουν γιά τήν ἑορτή τῆς Πεντηκοστῆς καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τό Πνεῦμα τό Ἅγιο λέγεται μέ λέξεις πού –κατά τό δυνατό– μπορεῖ νά κατανοήσουμε, ὄχι βέβαια τή φύση ἢ τήν οὐσία Του, ἀλλῆ ἀπλῶς τή θεότητα τοῦ προσώπου Του, τήν προέλευσή Του καί τίς ἐνέργειές Του. «Λέγεται», λοιπόν, «Πνεῦμα Θεοῦ, Πνεῦμα Χριστοῦ, νοῦς Χριστοῦ, πού τόν κατευθύνει σέ ὅλα τά ἔργα Του, Πνεῦμα Κυρίου, Κύριος, Πνεῦμα ἀληθείας, ἐλευθερίας, σοφίας, συνέσεως, βουλής, δηλαδή θελήσεως τοῦ Θεοῦ, ἰσχύος, δηλαδή δυνάμεως, γνώσεως τῶν θείων, εὐσεβείας καί φόβου Θεοῦ. Συντελεῖ στό νά γίνονται ὅλα ἐν γένει αὐτά στήν ἀδύναμη φύση μας. Πληροῖ τά πάντα μέ τήν οὐσία Του, εἶναι “ὁ πανταχοῦ παρῶν καί τά πάντα πληρῶν”. Δέν χωράει ὅλος ὁ κόσμος τή δύναμή Του. Ἄγαθό καί πηγὴ ἀγαθότητος. Ἀγιάζει ἀλλῆ δέν ἀγιάζεται ἀπό τίποτε. Μετράει ἀλλῆ δέν μετρίεται. Μποροῦμε νά πάρουμε μέρος σὰ χαρίσματά Του ἀλλῆ αὐτό, ὡς πρόσωπο, ὡς ὄντοτητα, δέν μετέχει σέ τίποτε μέ ἐμᾶς. Μᾶς τελειοποιεῖ, ἀλλῆ δέν τελειοποιεῖται, συνεχεῖ καί συκρατεῖ τά πάντα στήν ὑπαρξη, χωρὶς νά συνεχεται. Εἶναι πῦρ, φῶς, ὡς Θεός, γιά νά φανερώσει τό ὁμοούσιο μέ τά πρόσωπα τῆς Θεότητας. Πνεῦμα πού κτίζει, ξανακτίζει κι ἀνακαινίζει τήν ὄψη τῆς γῆς, κι ἐμᾶς μέ τό βάπτισμα καί τήν ἀνάσταση. Αὐτό μᾶς διδάσκει, μᾶς ὁδηγεῖ, μᾶς φωτίζει, μᾶς φανερώνει τίς θεῖες ἀλήθειες, μᾶς δίνει ζωὴ καί τό ἴδιο εἶναι φῶς καί ζωή... Ἡ Παλαιά Διαθήκη ἐκήρυττε φανερά τόν

Πατέρα καί ἀμυδρότερα τόν Υἱό» (Γρηγ. Θεολόγος, Λόγος Θεολογικός Πέμπτος, ΒΕΠ, Τομ. 59, σ. 278-281).

Ἡ πρώτη ἀναφορά γιά τό Πνεῦμα (Γεν. 1, 2) μᾶς λείει ὅτι τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ περιφερόταν ἐπάνω σὰ νερά. Προφανῶς, γιά νά δημιουργήσει ζωὴ, ἀφοῦ ἡ πρώτη ζωὴ πρέπει νά δημιουργήθηκε μέσα στό νερό. Στὴ δεύτερη ἀναφορά (Γεν. 2, 7) μᾶς λείει ὅτι ἐπῆλασε τόν ἄνθρωπο μέ κῶμα ἀπὸ τῆ γῆ, καί φύσηξε στό πρόσωπό του τήν πνοή Του. Αὐτὴ ἡ πνοή, ὅπως τὴν ἐρμηνεύουν οἱ Πατέρες, εἶναι τό Ἅγιο Πνεῦμα. Εἶναι ἐνέργεια ζωῆς, πού ἔχει τό Ἅγιο Πνεῦμα, «τό κύριον καί ζωοποιόν», ὅπως ὁμολογοῦμε στό Σύμβολο τῆς Πίστεως μας.

Τό φῶς αὐτό δέν προέρχεται ἀπὸ κάποια κτιστὴ φωτεινὴ πηγὴ, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ Θεότητα, γι' αὐτό καί εἶναι ἄκτιστο φῶς.

Ἡ Καινὴ Διαθήκη ἐφάνερωσε τόν Υἱό καί ὑπέδειξε τὴ θεότητα τοῦ Πνεύματος. Τώρα κατευθύνει τὴ ζωὴ μας τό Πνεῦμα, καί κάνει σαφέστερη τὴν ὑπαρξη καί φανερώσῃ Του. Σταδιακά, φανερώνεται στήν ἀνθρωπότητα τό Τριαδικό Μυστήριον. Σταδιακά, φανερώνεται καί ἡ παρουσία τοῦ Πνεύματος στοὺς μαθητές. Τοὺς φωτίζει στήν ἀρχή, γιατί δέν θὰ ἀκολουθοῦσαν τό Χριστό, ἂν δέν Τόν δέχονταν ὡς ἀπεσταλμένο Κύριο, «Υἱό τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος», ὅπως ὁμολόγησε ἐξ ὀνόματος ὁ ἴδιος ὁ Πέτρος (Ματθ. 16, 16). Κανεὶς δέν μπορεῖ μέ τίς δικές του νοντικές δυνάμεις νά δε-

χθεῖ ὅτι ὁ ταπεινὸς ἄνθρωπος Ἰησοῦς εἶναι Κύριος καὶ Θεός, ἂν δέν φωτισθεῖ ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα: «*Οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ*» (Α΄ Κορ. 12, 3). Ἐπομένως, ὅσοι ὁμολογοῦμε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι Κύριος, Θεός, ἔχουμε φωτισμὸ Ἁγίου Πνεύματος.

Μετά τὸ πάθος καὶ τὴν Ἀνάσταση «*ἐνεφύσησεν αὐτοῖς καὶ εἶπε, λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον*». Τό ἔδωσε σέ ὄλους, σέ ὄλη τὴν Ἐκκλησία. Πρὶν ἀπὸ τὴν Ἀνάληψή Του στά οὐράνια, ὑποσχέθηκε νά τοὺς τὸ στείλει, γιὰ νά ντυθοῦν «*δύναμιν ἐξ ὕψους*». Τὴν πρώτη φορά τὸ ἔδωσε σέ ὄλους, σέ ὄλη τὴν Ἐκκλησία. Τὴ δεύτερη φορά τὸ δίνει προσωπικά στὸν καθένα. Μεριζεῖται τὴν Πεντηκοστή τὸ Πνεῦμα, κομματιάζεται ὡς ἐνέργεια σέ γλιῶσσει πυρός, γιὰ νά κατακάψει ὅ,τι κακὸ καὶ σάπιο, καὶ νά φωτίσει τὸν νοῦ καὶ τὴ διάνοια γιὰ τὴ θεϊκοῦ εἶδους ζωὴ καὶ πορεία. Μοιράζει τὰ χαρίσματά Του, κι ἔτσι μᾶς χαρίζει προφῆτες, Ἀποστόλους, Εὐαγγελιστές, Ἁγίους καὶ Μάρτυρες, ποιμένες καὶ λειτουργούς, ἱερεῖς καὶ διδασκάλους καὶ κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀπὸ τότε, τὸ Πνεῦμα μέ τίς ἐνέργειές Του, μέ τὴ χάρι Του κατευθύνει καὶ φωτίζει καὶ ἀγιάζει κάθε πιστό. Φωτίζει νά γνωρίσουμε, νά μᾶς φανερώσει τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱό,

τό ἴδιο, ὅμως, μένει κρυφὸ κι ἀναποκάλυπτο, καὶ μόνο κάποιες ἐνέργειές Του κάνει γνωστές, καὶ περισσότερο στοὺς πνευματέμφορους ἀνθρώπους. Μᾶς διευρύνει τὴ φτωχὴ ἀνθρώπινη ὑπαρξη, γιὰ νά χωρέσει τὰ θεῖα ἐνεργήματά Του, προκαλώντας μέσα μας ἀλλάητους, ἀνέκφραστους στεναγμούς μετάνοιας γιὰ τὴ σωτηρία μας (πρβλ. Ρωμ. 8, 26).

Κι ἔτσι ἡ ὑπόσχεση τοῦ Κυρίου ἐκπληρώθηκε.

Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἔρχεται στὸν καθένα καὶ μᾶς δίνει τὰ χαρίσματά Του, ἀνάηλογα μέ τὸν χῶρο πού Τοῦ δίνουμε, ἀνάηλογα μέ τὸ πόσο τὸ ποθοῦμε καὶ Αὐτὸ καὶ τὰ δύο ἄλλα Τριαδικὰ Πρόσωπα.

Ἄς κάνουμε τὸ δοχεῖο τῆς ψυχῆς μας μεγαλύτερο, σμικραίνοντας τὸν ἑαυτὸ μας μέ τὴν ταπείνωση καὶ τὴ μετάνοια, ὥστε νά πάρουμε μεγαλύτερη χάρη.

Ἄς ἔχουμε μεγαλύτερο σύνδεσμο μέ τὴν Ἐκκλησία, ὥστε τὸ Πνεῦμα αὐτὸ πού συγκροτεῖ ὄλο τὸν θεσμό της καὶ δίνει ζωὴ στό σῶμα της, νά μᾶς δίνει καὶ ζωὴ θείας φύσεως, ὥστε τὴ θνητότητα καὶ φθαρτότητά μας νά τὴν καταπιεῖ καὶ νά τὴν καταργήσει ἡ πνευματέμφορος ἀφθαρτη ζωὴ Του (πρβλ. Β΄ Κορ. 5, 4).

Νικόλαος Σωτ. Πουρναρᾶς,
Δ. Θ.

Η Ανάληψη τοῦ Κυρίου

μανιώδης καπνιστής ἢ ἓνας ἄνθρωπος πού περνάει τήν ἡμέρα του μέ ἀσωτεῖες καί πορνεῖες ἀχρειώνει τό σῶμα του, ἀλλά καί ὁ ἄνθρωπος πού καλλιιεργεῖ μῖσος καί μνησικακία. Αὐτός ἀλλοιώνει τή μορφή του, προκαλεῖ στό σῶμα του φθορά καί πόνο, καί ἐν τέλει, πάσχει σωματικά.

Γνωρίζοντας ὁ Θεός πόσο δύσκολο εἶναι νά συνέλθουμε ἀπό τή συνήθεια τῆς ἀμαρτίας, ἐπέτρεψε τό παιδαγωγικό μέτρο τοῦ σωματικοῦ θανάτου. Οἱ ἅγιοι Πατέρες, ρεαλιστές καί προσγειωμένοι, ἴδνε κάτι πού ὄλοι τό καταλαβαίνουμε: «*Ἄν δέν ὑπῆρχε ὁ σωματικός θάνατος, τό κακό θά ἦταν ἀθάνατο*». Δέν θά ὑπῆρχε περίπτωση νά διορθωθεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀπό ἴκνος του. Καί ἐπειδή δέν μπορούσε ὁ Χριστός νά ἀνεχθεῖ τό κορυφαῖο δημιούργημα του, τό ὠραιότερο πλάσμα, τό μόνο πλάσμα μέ τό θεῖο προνόμιο τοῦ ἱλογικοῦ, νά τό τρώει τό χῶμα καί νά τελειώνει μέσα στόν τάφο, γι' αὐτό ἦρθε στή γῆ, γιά νά τό ἀναστήσει. Ἦρθε νά νικήσει γιά χάρη μας τή φθορά καί τόν θάνατο, ἔτσι ὥστε νά ἔχει τό σῶμα μας, τό δικό μας, ὄχι κάποιο ἄλλο σῶμα, τή δυνατότητα νά ξαναζήσει, αἰώνια πιά.

Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι, ἐξ αἰτίας τῶν ἀμαρτιῶν μας, τό τελειότερο καί ὁμορφότερο δημιούργημα τῆς φύσης, τό σῶμα μας, τό ἀχρειώνουμε, ὑποδουλώνοντάς το σέ πάθη καί σέ κακίες.

ἮΟχι μόνον ἓνας ναρκομανής ἢ ἓνας

Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ δέν σωματάει ξαναχαρίζοντας στόν ἄνθρωπο μόνο σωματικά ζωή αἰώνια, ἀλλά προχωράει παραπέρα, δίνοντας σέ αὐτόν τή δυνατότητα νά ζήσει μέ τό σῶμα του κάτι πού ποτέ δέν θά μπορούσε νά φαντασθεῖ ἢ νά ἱλατάρήσει καρδιά

άνθρώπου. Νά ζήσει κάτι τόσο ύψη-
λό, νά καθίσει, δηλαδή στά δεξιά του
θρόνου του Πατέρα Του. Αυτό έκανε ό
Χριστός με τήν Ανάληψή Του.

Γνωρίζοντας ό Θεός πόσο δύ-
σκολο είναι νά συνέλθουμε από τή
συνήθεια τής άμαρτίας, επέτρεψε
τό παιδαγωγικό μέτρο του σωμα-
τικού θανάτου.

Τό ανθρώπινο σώμα πού προσέ-
λαβε μέσα στήν άχραντη μήτρα τής
Υπεραγίας Θεοτόκου, αυτό τό σώμα,
πού μετά περπάτησε πάνω στή γή 33
χρόνια, έζησε κοντά μας, έφαγε μαζί
μας, μās μίλησε ζωντανά, μās άκού-
μπησε, μās θεράπευσε, μās άγκάλια-
σε, και τέλος, δέχθηκε ως «εύχαριστώ»
άπό μās Σταυρό, θάνατο και ταφή, όχι
μόνο τό άνέστησε άλλά και για σαρά-
ντα ήμέρες τό έδειξε σέ έκατοντάδες
άξιόπιστους μάρτυρες και τή τεσσα-
ρακοστή ήμέρα τό άνέβασε πιό πάνω
άπό τή δόξα των άσωμάτων άγγέλων
και τό «έκάθισε» στά δεξιά του θρόνου
του έπουράνιου Πατέρα Του! Οί άγιοι
άγγελιοι τά έχασαν, έμειναν έκπληκτοι,
όταν είδαν ένα ανθρώπινο σώμα νά
δοξάζεται πιό πολύ άπό αυτούς τους
άσωμάτους.

Αυτή είναι ή τιμή και ή δόξα πού
μās άξιώνει ό Χριστός νά λάβουμε.
Τέτοια τιμή και δόξα προετοιμάζει για
τό ανθρώπινο σώμα μας. Δέν ύπάρ-
χει καμιά πίστη, καμιά θρησκεία πάνω
στόν κόσμο, πού νά τιμά και νά δοξάζει
τόσο τό ανθρώπινο σώμα.

“Όλα αυτά μās βοηθοῦν νά κατα-
λάβουμε πόσο μεγάλη άδικία κάνουμε
στόν έαυτό μας, όταν τό σώμα μας, αντί
νά τό κάνουμε μέσον πού θά μās φέρει

Οί άγιοι Πατέρες, ρεαλιστές και
προσγειωμένοι, λένε κάτι πού
όλοι τό καταλαβαίνουμε: «Αν δέν
ύπήρχε ό σωματικός θάνατος, τό
κακό θά ήταν άθάνατο».

κοντά στόν Χριστό, τό κάνουμε μέσον
πού μās άπομακρύνει άπό τόν Χριστό
και τό θέλημά Του.

Πώς γίνεται τό σώμα μας μέσον, για
νά πλησιάσουμε τόν Χριστό;

- Μέ τόν σωματικό κόπο τής προ-
σευκής, τής νηστείας, τής όρθοστα-
σίας και τής γονυκλισίας.
- Μέ τήν προσφορά έλεημοσύνης
και συμπάραστασης στόν πονεμέ-
νο άδελφό.
- Μέ τό χαμόγελο τής συγγνώμης
στόν έχθρό.
- Μέ τή θυσία του ύπνου μου, για νά
αναπαυθεί κάποιος άλλος.
- Μέ τό καθαρό, γλυκό στόμα στήν
έπικοινωνία μέ τους άλλους.
- Μέ τά καθαρά προσεκτικά μάτια
στή συναναστροφή μου μέ τους
άλλους.
- Μέ τήν άπύθμενη ευγνωμοσύνη για
όσα έχουμε και όσα συμβαίνουν
στή ζωή μας.

“Όλα αυτά είναι έργα σωματικά,
πού ύψώνουν και άγιάζουν τό σώμα·
μέ βοηθάνε νά πλησιάζω και νά αγαπώ
τόν Χριστό και νά έχω περισσότερες
πιθανότητες τό σώμα αυτό νά ζήσει
αίώνια, όχι στήν ταλαιπωρία τής κό-
λλησης μακριά άπό τόν Χριστό, άλλά
στή χαρά τής συντροφιάς και κοινωνίας
μαζί μέ τόν Χριστό.

Άρχιμ. Ιωήλ Νικολάου

Ἡ γιορτὴ τῆς «τοῦ Θεοῦ Σοφίας»

«Ποῦ σοφός...;»¹

Ποτὲ ἄλλοτε ἢ ἀνθρωπότητα δὲν εἶχε συγκεντρώσει τόσες πολλές γνώσεις· ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχαμε τόσο εὐκόλη πρόσβαση στὴ γνώση. Γίναμε ἄραγε πιο σοφοί;

«Ἡ φιλοσοφία εἶναι νεκρή!» εἶχε διακηρύξει μὲ ἀλαζονεία σὲ βιβλίο του ὁ ἀστροφυσικός Στίβεν Χόκινγκ, γνωστός γιὰ τὴ βαριά ἀναπηρία του.

Ναί, ἡ φιλοσοφία εἶναι νεκρή, ἢ σχεδόν νεκρή, διότι «ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου» (Ψαλμ. 110, 10), καὶ πολλοὶ «φοβοῦνται» τὸν Θεὸ καὶ τηροῦν τίς ἐντολές του σήμερα. Οἱ προηγμένοι Ἰσραεῖς, οἱ Χριστιανικοὶ Ἰσραεῖς τῆς Δύσης, ἐξοβέλισαν κάθε ἀναφορά στὸν Δημιουργὸ καὶ μηδένισαν τὴ Σοφία Του, γιὰ νὰ φανεῖ ἡ δική τους ἀνύπαρκτη καὶ αὐτοκαταργούμενη σοφία.

Ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ

Κατὰ τὴ Μικρὴ Εἴσοδο, ὁ ἱερέας ὑψώνει τὸ Εὐαγγέλιο μπροστὰ ἀπὸ τὴν ὠραία πύλη, ἀναφωνώντας: «Σοφία ὀρθοί». Μᾶς καλεῖ νὰ σταθοῦμε ὀρθοί μπροστὰ στὸ βιβλίο πού περιέχει τὰ ἁγία τὰ ὁποῖα μᾶς μετέφερε ὁ ἄναρχος Λόγος, ἡ ἐνυπόστατη Σοφία τοῦ Θεοῦ. Ναί, ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ εἶναι πρόσωπο, εἶναι ὁ μονογενὴς Υἱὸς Του· «εἷς ἐστὶ σοφός φοβερός σφόδρα καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ» (ἕνας καὶ μόνος εἶναι σοφός, ἐξ ἴσου, δὲ δυνατός καὶ ὑπερβολικά φοβερός, αὐτὸς πού κάθεται ἐπὶ τοῦ θρόνου του, Σοφ. Σειρ. Α΄ 8), ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος «ἐν ἀρχῇ ἦν ..., καὶ ... ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν» (Ἰω. Α΄ 1-2).

Ὁ μεγαλειώδης Ναὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας Κωνσταντινουπόλης, ὁ Ναὸς τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ ἀναφέρεται καί, ὅπως πολλὴ ὠραία ἔχει παρατηρηθεῖ, ἡ Κωνσταντινούπολη εἶχε ἀφιερωθεῖ στὴν Παναγία, ὅπως ἴσως τὸ ὑπέροχο Κοντάκιο: «τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῶ τὰ νικητήρια... ἀναγράφω σοὶ ἡ πόλις σου, Θεοτόκε». Στὸ κέντρο τῆς Πόλης ὑπῆρχε ὁ ναὸς τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, τῆς ἀφιερωμένης στὸν Χριστό. Καὶ μοιάζει ἡ Πόλη νὰ συμβολίζει τὴν Παναγία, πού κρατᾶ στὴν ἀγκαλιὰ τὴν τὸν Χριστό.²

Ἡ μεγάλη γιορτὴ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς

Στὸ μέσον τῆς περιόδου τῆς Πεντηκοστῆς ἐορτάζουμε μίαν Δεσποτικὴν

έορτή, ή όποία μᾶς προετοιμάζει γιά τή μεγάλη έορτή τῆς Πεντηκοστῆς. Κεντρικό περιεχόμενο τῆς γιορτῆς δέν εἶναι κάποιο γεγονός τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου μας, ἀλλά ή σοφία τῆς διδασκαλίᾱ Του.

Στόν κανόνα τοῦ Ὁρθρου ἀκοῦμε: «*Η σοφία τοῦ Θεοῦ, τῆς έορτῆς μεσοῦσης ... , τῷ ἱερῷ επέστη καί έδίδασκεν ότι ὄντως αὐτός ἦν ὁ Μεσσίας Χριστός δι' οὗ ή σωτηρία*». Στούς Αἴνους ψάλλοιμε: «*Η σοφία καί δύναμις, τοῦ Πατρός τό ἀπαύγασμα, Λόγος ὁ αἰδιος καί Υἱός*

νοῦπολης, ὁ Ναός τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας.²

Καί σήμερα πού ή σοφία μοιάζει σάν ἀπόμακρο ὄνειρο τῆς ἀνθρωπότητας, σήμερα πού σπανίζουν οἱ σοφοί ἐπιστήμονες καί οἱ σοφοί ἡγέτες καί ὁ πολλός κόσμος ἔχει ἀναθέσει τούς προβληματισμούς του στήν ἀ-νόνη (χωρίς νοῦ!) τεχνητή νοημοσύνη, «*ή σοφία καί δύναμις, τοῦ Πατρός τό ἀπαύγασμα, Λόγος ὁ αἰδιος καί Υἱός τοῦ Θεοῦ*» μᾶς προσφέρει καί πάλι τή μόνη γνώση, πού ὁδηγεῖ στήν ἀληθινή σοφία: «*έάν*

τοῦ Θεοῦ, ἐν Ἱερῷ παρεγένετο σαρκή καί έδίδασκε...». Καί τό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα ἀναφέρει: «*καί έθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς οὗτος γράμματα οἶδε μή μεμαθηκώς; ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καί εἶπεν· ή έμή διδασχά οὐκ ἔστιν έμή, ἀλλά τοῦ πέμψαντός με· έάν τις θέλη τό θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περί τῆς διδασχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ έστιν ή έγῶ ἀπ' έμαυτοῦ λαλῶ*» (Ἰω. Ζ, 15-17).

Κατά τήν έορτή τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, σύμφωνα μέ τούς μελετητές, γιόρταζε καί ή Ἁγία Σοφία τῆς Κωνσταντι-

τις διψῶ, έρχέσθω πρός με καί πινέτω» (Ἰω. Ζ 37).

Βασίλειος Πετρουλέας,
Φυσικός

1. «*Ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεῦς; ποῦ συζητητής τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχί έμῶρανεν ὁ Θεός τήν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου;*» (Κορ. Α' 1, 20). Ποῦ ὑπάρχει τώρα σοφός; Ποῦ ὑπάρχει ἔμπειρος διδάσκαλος τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου; Ποῦ ἐπιδέξιος συζητητής τῆς ἀπίστου καί ἀθέου αὐτῆς ἐποχῆς; Δέν ἀπέδειξεν ὁ Θεός μωράν τήν σοφίαν τῶν ἀνθρώπων, πού ἔχουν τά κοσμικά φρονήματα τῆς ἐποχῆς μας;
2. «*Η Σοφία τοῦ Θεοῦ καί ὁ Ναός τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας*», <https://churchofcyprus.org.cy/34113>, Μητροπολίτου Πάφου κ.κ. Γεωργίου καί σήμερα Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου.

ΕΚΔΗΜΙΑ

Ἀθανάσιος (Νάσος) Ντέρος

τ. Διευθυντής τοῦ Γενικοῦ Χημεῖο τοῦ Κράτους,
Πρωτεργάτης τῆς Χριστιανικῆς Στέγης Καλαμάτας

Μέ πίστη στήν Ἀνάσταση καί τήν εὐχή «Χριστός Ἀνέστη», ἀποχαιρετοῦμε ἓνα πολύ ἀγαπητό πρόσωπο τῶν παιδικῶν μας χρόνων, τόν Νάσο Ντέρο.

Ἡ πρώτη μου ἀνάμνηση ἀπό τόν ἐκλιπόντα πηγαίνει πίσω, στά μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ 1970, μέ τόν ἴδιο νά εἶναι ἐκ τῶν πρωτεργατῶν τῆς ἐπαναλειτουργίας τῶν Χριστιανικῶν Μαθητικῶν Ὁμάδων τῆς Χριστιανικῆς Στέγης Καλαμάτας.

Ὅσοι τόν γνωρίσαμε, θυμόμαστε τό γνήσιο ἐνδιαφέρον του καί τήν ἀνιδιοτελεῖν προσφορά του στήν ἀνασύσταση καί ἐπαναλειτουργία τῆς Κατασκήνωσης τῆς Χριστιανικῆς Στέγης Καλαμάτας στόν Ταῦγετο, ἡ ὁποία ὑπῆρξε ἡ μεγάλη του ἀγάπη.

Ὡς πολυσχιδῆς προσωπικότητα δέν περιορίστηκε μόνο σ' αὐτό, ἀλλῆ ἀπῆρξε ἰδρυτής τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Χριστιανικῆς Στέγης Καλαμάτας, πού συνέβαλε οὐσιαστικά στή διάδοση τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Ἐπιπλέον, μέ τή φροντίδα του καί τή μέριμνά του κατέστη δυνατή καί ἡ ἀναμετάδοση τῶν ἐκπομπῶν τῆς Πειραιϊκῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὥστε τό μήνυμα τῆς πίστεως μας νά φτάνει σέ περισσότερες ψυχές.

Ὁ ἐκλιπὼν ὑπηρετήσε στό Γενικό Χημεῖο τοῦ Κράτους τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν μέ εὐσυνειδησία, ἦθος καί ἀκεραιότητα. Ἦταν ἀπό ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους πού δέν χρειάζονται πολλὰ λόγια, γιά νά ξεκινήσουν. Ἡ στάση ζωῆς του μιῶ ἀπό μόνη της.

Πάνω ἀπ' ὅλα, ὅμως, ὑπῆρξε ἓνας ἀφοσιωμένος οἰκογενειάρχης. Μέ ἀγάπη καί διαρκῆ φροντίδα στάθηκε στήριγμα στήν οἰκογένειά του, ἔχοντας στό πλευρό του τήν ἀγαπημένη του σύζυγο, Ἄννα, μέ τήν ὁποία συμπορεύτηκαν μέ πίστη καί ἀφοσίωση γιά δεκαετίες.

Στόν ἀγαπημένο του γιό, Γιάννη, ἐκφράζουμε τά εἰλικρινῆ μας συλλυπητήρια!

Ἡ ἀπουσία του θά εἶναι αἰσθητή, ὅμως ἡ μνήμη του θά παραμείνει ζωντανή μέσα ἀπό τήν ἀγάπη καί τό ἔργο πού ἀφήνει πίσω του.

Ἄς εἶναι αἰώνια ἡ μνήμη του!

Θεόδωρος Πράττης,
Δημόσιος Υπάλληλος

Ένα πρόσωπο που σημάδεψε την ιστορία της Χριστιανικής Στέγης Καλαμάτας

Τή Δευτέρα, 27 Ἀπριλίου, σάν νά πάγωσε ό έρχομός τῆς Ἄνοιξης μέ τήν εἶδηση τῆς έκδημίας τοῦ ἀγαπημένου καί ξεχωριστοῦ στελέχους τοῦ Συλλόγου μας, Νάσου Ντέρου. Ὅμως, ἡ ἀναστάσιμη χαρά τῆς περιόδου πού διανύουμε μᾶς ἀπαλύνει τόν πόνο, διότι γνωρίζουμε τή βιοτή πού εἶχε κοντά στήν Ἐκκλησία μας καί τήν ψυχή του, πού ἡχταροῦσε νά ζεῖ κοντά στόν Χριστό. Ζοῦσε Χριστό καί βαθιά μυστικά καί ἔμπρακτα τόν μετέδιδε σ' ὅλους ἐμᾶς τοὺς φίλους του καί τὰ μέλη τῆς Χριστιανικῆς Στέγης Καλαμάτας.

Οἱ μῆνες μας ἀπό τόν ἐκλιπόντα ἀμέτρητες, μέ γέλιο, ἀλλήλα καί σοβαρότητα, μέ κόπο, ἀλλήλα καί μέ χαλάρωση, μέ ἀντιπαραθέσεις, ἀλλήλα καί μέ ταπεινή συνεργασία ἀπό τήν ἐνεργητική παρουσία του στήν Κατασκήνωση τοῦ Ταυῆτου καί κυρίως ἀπό τό θρυλικό 3ῆμερο τῶν παλαιῶν Κατασκηνωτῶν, πού ἐπί σειρά καλοκαιριῶν, ἐπιμελοῦνταν τή διοργάνωσή του, ἔχοντας, παράλληλα, καί τήν ἀρχηγία του.

Ἐπίσης, μπορεῖ νά ἔχουμε πολλὰ χρόνια νά ἀκούσουμε τή φωνή του, σά ἐρτζιανά κύματα τῆς συχνότητας 102 FM τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Χριστιανικῆς Στέγης Καλαμάτας, ὅμως παραμένει ἀκόμα βαθιά χαραγμένη στήν ψυχή μας ἡ γαλήνια καί ἥπια ραδιοφωνική φωνή του, πού μετέδιδε Χριστό. Δέν ἡλισμονεῖται εὐκόλῃ αὐτή ἡ συντροφιά του –ἐνίοτε καί μέ τήν ἀγαπημένη του σύζυγο, Ἄννα– τίς ὥρες πού τό σκοτάδι

τῆς νύχτας εἶχε ἀπλωθεῖ.

Ἕνας ἄλλιος λόγος, γιά τόν ὁποῖο εἴμαστε εὐγνώμονες στόν ἀγαπημένο αὐτόν ἄνθρωπο, εἶναι οἱ προβολές φωτογραφιῶν πού μᾶς ἔκανε καί, φυσικά, τό ἀνεκτίμητο φωτογραφικό ἀρχεῖο πού διατηροῦσε καί ἀποτυπώνει τήν ἱστορία τοῦ Συλλόγου μας.

Τά τελευταῖα ἔτη ἡ υἡγεία του εἶχε ἀσθενήσει, ἀλλήλα μόνο καί μόνο τό γεγονός ὅτι κάπου ἀναμεσαί μας στήν Καλαμάτα ζοῦσε καί ἀνάσαινε, μᾶς ἔδινε πάντα θάρρος καί δύναμη. Εἴμαστε σίγουροι ὅτι καί ἀπό τήν ἀγκαλιά τοῦ Χριστοῦ ὅπου θά βρίσκεται ἀπό ἐδῶ καί στό ἐξῆς, θά εὐχεται γιά ὅλο τό ἔργο τῆς Χριστιανικῆς Στέγης Καλαμάτας, ἀλλήλα καί ξεχωριστά γιά τόν καθένα φίλο καί συνεργάτη τῆς!

Καλό Παράδεισο καί καλή ἀντάμωση στήν Κατασκήνωση τοῦ Οὐρανοῦ!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Νάσος Ντέρος, ή ψυχή τῆς Κατασκήνωσης τοῦ Ταυγέτου

Ἡ πρώτη μου γνωριμία μέ τήν Καλαμάτα ἔγινε τό μακρινό καλοκαίρι τοῦ 1978. Τότε μοῦ προτάθηκε νά ἀναλάβω ἀρχηγός στήν κατασκήνωση τῆς Χριστιανικῆς Στέγης στόν Ταυγέτο. Εἶχα ἤδη ἀρκετή ἐμπειρία ὡς ὀμαδάρχης στήν κατασκήνωση τῶν Χ.Μ.Ο. στόν Παρνασσό. Ἐτσι ἀποδέχτηκα τήν πρόταση, ἔστω καί μέ κάποιο δισταγμό, διότι πῆγαίνα σέ πρωτόγνωρο μέρος.

Ἦταν ἔφτασα στήν Καλαμάτα, μέ ὑποδέχτηκε ὁ Νάσος Ντέρος. Ἀφοῦ καταλύσαμε στό ὑπερῶο τοῦ κτηρίου τῆς Χριστιανικῆς Στέγης, βγήκαμε νά φᾶμε καί, παράλληλα, νά συζητήσουμε γιά τήν κατασκήνωση, τοὺς συνεργάτες, τοὺς ὀμαδάρχες, τοὺς κατασκηνωτές κ.τ.ῶ. Μοῦ φάνηκε ἀρκετά σοβαρός, ἀλλῆ καί εὐγενέστατος. Ἀμέσως κατάλαβα τή μεγάλη ἀγάπη πού εἶχε γιά τήν

κατασκήνωση καί τή μεθοδικότητα πού τόν διέκρινε στά διάφορα θέματα τῆς προετοιμασίας της. Κατά τή διάρκεια τῆς κατασκηνωτικῆς περιόδου στάθηκε δίπλα μου μέ διακριτικότητα καί μέ στήριξη, χωρίς νά ἐμπλέκεται στό ἔργο μου. Ἡ περίοδος κύλησε ὀμαλῆ καί ἐπιτυχημένα. Ἀπόδειξη ὅτι μέ κάλεσαν ἄλλοι δύο καλοκαίρια γιά ἀρχηγό.

Αὐτή ἦταν ἡ ἀρχή μιᾶς μακρόχρονης σχέσης μέ τόν Νάσο καί ἀρκετοῦς ἄλλοιους ἀγαπητοῦς φίλους, βασισμένη στήν ἀμοιβαία ἐκτίμηση καί κατανόηση. Ἐπικοινωνοῦσαμε τακτικά τηλεφωνικά καί ταχυδρομικά. Μάλιστα, κάποτε εἶχαμε τή χαρά νά φιλοξενήσουμε, ἔστω γιά λίγο, τόν ἴδιο καί τή σύζυγό του Ἄννα, ὅταν κατεβαίνοντας ἀπό τή Θεσσαλο-

νίκη πρὸς τὴν Καθαμάτα, ἔκαναν μια μικρὴ παράκαμψη καὶ πέρασαν ἀπὸ τὰ Τρίκαλα. Μεταξὺ ἄλλων, ἐπισκεφτήκαμε μαζὶ καὶ τὴ ἱμνη Πηλαστήρα, ἡ ὁποία τοὺς ἐντυπωσίασε. Ταξιδεύοντας στὸν Θεσσαλικὸ κάμφο, μέχρι νὰ φτάσουμε, εἶπε κάποια στιγμή: «Χαίρομαι τοὺς εὐθεῖς δρόμους πού ἔχετε ἐδῶ».

Τὸ πάθος του, ἡ ζωὴ του, ἡ ἀναπνοὴ του ἦταν ἡ κατασκίνωση τοῦ Ταῦγέτου. Πρωτοστάτησε ὀργανωτικὰ σέ πάνω ἀπὸ τριάντα σύντομες κατασκηνωτικές περιόδους «Παιλιῶν Κατασκηνωτῶν», ὅπως ἔλεγε. Ἦταν τὰ περίφημα «τετραήμερα» στὰ τέλη Ἰουλίου μὲ ἀρχὲς Αὐγούστου. Πάρα πολλοὶ ἀξιόλογοι ἄνθρωποι πέρασαν ἀπὸ αὐτά... Καὶ βέβαια, ἡ ὀργάνωση ξεκινούσε μῆνες νωρίτερα. Διατηροῦσε ἕναν ἀρκετὰ μεγάλου κατάλογου κατασκηνωτῶν ἀπὸ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδας καὶ ἔστειλε σέ ὄλους ἐπιστολὴ-πρόσκληση γιὰ τὰ τετραήμερα αὐτά. Καὶ βέβαια, οἱ διευθύνσεις στὸν φάκελο ἦταν γραμμένες μὲ τὸ χέρι του, μὲ ἐκεῖνα τὰ πολλὰ ὄμορφα γράμματα. Πολλὲς φορές ἐπικοινωνοῦσε καὶ τηλεφωνικὰ. Ἐνδιαφερόταν, ἀκόμη, νὰ πληροφορηθεῖ καὶ γιὰ τὴν ἐπιστροφή στὴν ἔδρα μας.

Πολλὰ καὶ καλὰ ἔχουν νὰ θυμη-

θοῦν ὅλοι ὅσοι ἔχουν συμμετάσχει σέ αὐτὰ τὰ τετραήμερα. Τὶς Ἀκοιουθίες καὶ τὴν προσευχὴ στὸν Ἱερό Ναὸ τῆς Μεταμορφώσεως, τὶς κοντινὲς ἐκδρομές, τοὺς περιπάτους, τὶς ἐνδιαφέρουσες ὁμιλίες, τὴν ἀναστροφή καὶ τὶς συζητήσεις. Δύο πράγματα, ὅμως, μὲ εἶχαν ἐντυπωσιάσει ἰδιαίτερα. Τὸ ἕνα ἦταν ὁ Ἁγιασμός καὶ ἡ μεστή ὁμιλία-σύνθημα τοῦ π. Ἰγνατίου Πατεστή. Τὸ δεύτερο ἦταν οἱ θαυμάσιες ὁμιλίες-παρουσιάσεις τῶν στοιχείων τοῦ δάσους ἀπὸ τὸν δασολόγο Παναγιώτη Μπαζίμα.

Εἴμαστε εὐγνώμονες στὸν Νάσο Ντέρο, πού πάσιζε κάθε χρόνο γιὰ πολλὰ χρόνια νὰ μᾶς χαρίζει ἐκεῖνες τὶς 4-5 μοναδικὲς καὶ ἀξέχαστες ἡμέρες στὸν ἀγαπημένο μας Ταῦγετο!

Ὁ δωρεοδότης Κύριος εἶθε νὰ ἀναπαύσει τὴν ψυχὴ του καὶ νὰ τὸν κατατάξει μεταξὺ τῶν ἐκλεκτῶν Του!

Κωνσταντῖνος Δ. Ρίζος,
Ἐπίτιμος Σχολικός
Σύμβουλος Οἰκονομολόγος

Παγκόσμια Ήμέρα Διακοπής Καπνίσματος

Ή Παγκόσμια Ήμέρα Διακοπής Καπνίσματος, πού τιμάται κάθε χρόνο στίς 31 Μαΐου, εἶναι μία ἀπό τίς πιό σημαντικές ἡμερομηνίες στό ἡμερολόγιο τῆς παγκόσμιας Δημόσιας Ὑγείας. Τό 2026 ἀποκτᾶ ἀκόμη μεγαλύτερη σημασία, καθώς οἱ ἐπιπτώσεις τοῦ καπνίσματος εἶναι πλέον περισσότερο γνωστές ἀπό

Τό 2026 ἀποκτᾶ ἀκόμη μεγαλύτερη σημασία, καθώς οἱ ἐπιπτώσεις τοῦ καπνίσματος εἶναι πλέον περισσότερο γνωστές ἀπό ποτέ, καί ἡ ἀνάγκη γιά ἐνίσχυση τῶν προσπάθειῶν καταπολέμησης αὐτῆς τῆς ἐπιβλαβοῦς συνήθειας εἶναι ἐπιτακτική.

ποτέ, καί ἡ ἀνάγκη γιά ἐνίσχυση τῶν προσπαθειῶν καταπολέμησης αὐτῆς τῆς ἐπιβλαβοῦς συνήθειας εἶναι ἐπιτακτική. Ἡ παγκόσμια κοινότητα καλεῖται νά ἀφυπνιστεῖ, νά ἐνημερωθεῖ καί νά δράσει ἔναντι τῆς χρήσης καπνοῦ, προκειμένου νά μειωθοῦν οἱ θανατηφόρες συνέπειες πού ἔχει αὐτή ἡ ἐθιστική πράξη, αὐτή ἡ ἔξη.

Φέτος, ἡ ἐπιστημονική κοινότητα ἐπικεντρώνεται στήν ἀνάγκη νά ἐνθαρρύνουμε τοὺς καπνιστές νά ἀπομακρυνθοῦν ἀπό αὐτή τῆ βλαβερή συνήθεια καί νά ἀναγνωρίσουν τοὺς κινδύνους πού συνδέονται μέ τήν κατανάλωση

Φέτος, ἡ ἐπιστημονική κοινότητα ἐπικεντρώνεται στήν ἀνάγκη νά ἐνθαρρύνουμε τοὺς καπνιστές νά ἀπομακρυνθοῦν ἀπό αὐτή τῆ βλαβερή συνήθεια καί νά ἀναγνωρίσουν τοὺς κινδύνους πού συνδέονται μέ τήν κατανάλωση καπνοῦ.

καπνοῦ. Ὁ καπνός εἶναι ὑπεύθυνος γιά ἑκατομμύρια θανάτους κάθε χρόνο σέ ὅλο τόν κόσμο, μέ τίς ἀσθένειες πού σχετίζονται μέ τό κάπνισμα, ὅπως οἱ καρδιοπάθειες, οἱ ἀναπνευστικές παθήσεις καί ὁ καρκίνος τοῦ πνεύμονα, νά καταγράφονται σέ δραματικά αὐξανόμενα ποσοστά.

Σύμφωνα μέ τόν Παγκόσμιο Ὄργανισμό Ὑγείας (Π.Ο.Υ.), πάνω ἀπό 8 ἑκατομμύρια ἄνθρωποι πεθαίνουν

Μέσω τῆς συνειδητοποίησης, τῆς ὑποστήριξης καί τῆς συνεχοῦς δράσης, μπορούμε νά ἐλπίζουμε σέ μία γενιά χωρίς καπνιστές, ἕναν κόσμο μέ λιγότερους κινδύνους ὑγείας καί μέ εὐεξία γιά ὅλους.

κάθε χρόνο ἐξ αἰτίας τοῦ καπνίσματος, ἐνῶ πολλαπλές ἀσθένειες σχετίζονται

Άμεσα ή έμμεσα μέ τή χρήση καπνοῦ. Οί έπιπτώσεις τοῦ καπνίσματος δέν περιορίζονται μόνο στους χρήστες, ἀλλά έπηρεάζουν καί τους γύρω τους, μέσω τῆς παθητικῆς έκθεσης. Ένα ἀπό τά κύρια μέτρα πού προτείνει ὁ Π.Ο.Υ. γιά

Μέσω τῆς ένδυνάμωσης τοῦ γενικοῦ πληθυσμοῦ καί κυρίως τῶν εἰδικῶν καί εὐαίσθητων ομάδων, ἡ κοινωρία μπορεῖ νά κατανοήσει πλήρως τους κινδύνους τοῦ καπνίσματος καί νά προσφέρει ἀποτελεσματική ὑποστήριξη στους καπνιστές πού ἐπιθυμοῦν νά ἀπεξαρτηθοῦν ἀπό τόν ἐθισμό.

τήν καταπολέμηση τῆς ἐξάρτησης ἀπό τόν καπνό εἶναι ἡ παροχή ὀρθῶν πληροφοριῶν καί τεκμηριωμένων ἱατρικά συμβουλῶν γιά τήν ἀποτοξίνωση ἀπό τή νικοτίνη.

Ἡ ἐκπαίδευση καί ἡ εὐαισθητοποίηση ἀποτελοῦν βασικούς πυλώνες αὐτῆς τῆς παγκόσμιας προσπάθειας. Μέσω τῆς ένδυνάμωσης τοῦ γενικοῦ πληθυσμοῦ καί κυρίως τῶν εἰδικῶν καί εὐαίσθητων ομάδων, ἡ κοινωρία μπορεῖ νά κατανοήσει πλήρως τους κινδύνους τοῦ καπνίσματος καί νά προσφέρει ἀποτελεσματική ὑποστήριξη στους καπνιστές πού ἐπιθυμοῦν νά ἀπεξαρτηθοῦν ἀπό τόν ἐθισμό. Μέσω τῆς συνειδητοποίησης, τῆς ὑποστήριξης καί τῆς συνεχοῦς δράσης, μποροῦμε νά ἐλπίζουμε σέ μιά γενιά χωρίς καπνιστές, ἕναν κόσμο μέ λιγότερους κινδύνους ὑγείας καί μέ εὐεξία γιά ὅλους.

Δρ. Σταματούλα Τσικρικά,

Πρόεδρος Ὁμάδας Προαγωγῆς Ὑγείας καί Διακοπῆς Καπνίσματος Ἑυρωπαϊκῆς Πνευμονολογικῆς Ἑταιρείας,
Secretary and Treasurer of UEMS Pneumology Section,
Πρόεδρος Ἐνωσης Πνευμονολόγων Ἑλλάδας

Γνωριμία με τήν Κλίμακα

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Σιναΐτης ἢ τῆς Κλίμακος γεννήθηκε γύρω στό 523 μ.Χ. στή Συρία καί χαρακτηρίζεται ὡς φιλόσοφος μοναχός. Ἡ ἀγάπη του γιά τήν πνευματική ζωή τόν ὀδήγησε στήν ἔρημο, ὅπου ἀσκήθηκε στή μελέτη καί τήν προσευχή. Σέ ἡλικία δεκαέξι ἐτῶν πῆγε στό ὄρος Σινᾶ καί ἐπιδόθηκε σέ πνευματικούς ἀγῶνες, δίπλα στόν φημισμένο ἀναχωρητή Μαρτύριο καί μετὰ ἀπό τέσσερα χρόνια ἄσκησης ἐκάρη μοναχός. Διετέλεσε καί Ἡγούμενος τῆς Μονῆς τοῦ Σινᾶ. Καρπός τῆς πνευματικῆς του ζωῆς ἀποτελοῦν τά συγγράμματά του *Κλίμαξ* καί *Λόγος πρὸς Ποιμένα*. Τό βιβλίον τῆς *Κλίμακος* ἀποτελεῖται ἀπό τριάντα λόγους περὶ ἀρετῶν. Κάθε ἀρετὴ λειτουργεῖ σάν σκαλοπάτι πού ὀδηγεῖ τόν ἄνθρωπο σέ μία ἐπόμενη ἀρετὴ. Στὴν ἀρχὴ ξεκινάει μὲ πρακτικὲς ἀρετές, οἱ ὁποῖες ἀνοίγουν τόν δρόμο σέ πνευματικὰ ὑψηλότερες, οἱ ὁποῖες ὀδηγοῦν τόν ἄνθρωπο στήν ἠθικὴ τελείωση. Αὐτό τό σύγγραμμα παραμένει καί στίς μέρες μας ἕνας φάρος γιά τοὺς Μοναχοὺς, ἀλλὰ καί γιά ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς πού θέλουν νά φτάσουν στόν Θεό.

Ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τόν Ἅγιο τήν Δ΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, καθὼς, ἐπίσης, καί στίς 30 Μαρτίου.

Λόγος Εἰκοστός Τρίτος- Περί λογισμῶν βλασφημίας

Ἡ βλασφημία εὐχαριστεῖται πολλὰς φορές κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἀγίων συνάξεων καί ἀκόμα κατὰ τὴ φρικτὴ ὥρα τῆς τελήσεως τῶν Μυστηρίων νά ὑβρίζει τόν Κύριο καί τὰ τελοῦμενα Ἅγια Μυστήρια. Πολλὰς φορές, ὁ ἀπατῶν δαίμων τῆς βλασφημίας τοὺς ὀδήγησε σέ παραφροσύνη. Διότι κανεὶς ἄλλος λογισμὸς δέν εἶναι τόσο δύσκολος στήν ἐξαγόρευσίν του ὅσο αὐτός.

Κανεὶς ἄς μὴν θεωρεῖ τόν ἑαυτό του αἰτία γιά τοὺς λογισμοὺς τῆς βλα-

σφημίας.

Ὁ Κύριος, ὁ ὁποῖος εἶναι καρδιогνώστης, γνωρίζει καλὰ ὅτι δέν εἶναι δικά μας αὐτοῦ τοῦ εἶδους τὰ λόγια καί οἱ σκέψεις, ἀλλὰ τῶν ἐχθρῶν μας. Ἡ μέθη εἶναι αἰτία στό νά σκοντάφτει κάποιος. Ὁμοίως, καί ἡ ὑπερηφάνεια εἶναι αἰτία τῶν ἀπρεπῶν λογισμῶν.

Ὅταν σταθήκαμε νά προσευχηθοῦμε, ξεσηκώθηκαν ἐναντίον μας οἱ ἀκάθαρτοι ἐκείνοι καί ἀνείπωτοι λογισμοί. Καί μόλις τελειώσαμε τὴν προ-

σευχή, ξφυγαν άμέσως. Διότι δέν συνθηίζουιν νά μάχονται έκείνους πού δέν τούς μάχονται.

“Οχι μόνο τόν Θεό και τά θεϊά ό άθεος αυτός δαιμών βλασφημεϊ, άλλή και προφέρει μέσα στον νοϋ μας μερικά αισχρότητα και άπρεπα λόγια, για νά έγκαταλείψουμε τήν προσευχή ή για νά πέσουμε σε άπόγνωση.” Έτσι πολλούς τούς έμποδισε από τήν προσευχή και πολλούς τούς άπομάκρυνε από τά Μυστήρια.

“Οποιος ένοχλείται από τό πνεϋμα τής βλασφημίας και θέλει νά άπαλλαγεί άπ’ αυτό, άς έννοήσει καλά ότι αιτία αυτών των λογισμών δέν είναι ή δική του ψυχή άλλή ό άκάθαρτος δαιμών, πού έίπε κάποτε προς τόν Κύριο: «*Ταϋτα πάντα σοί δώσω, έάν πεσών προσκυνήσης μοι*» (Ματθ. δ’ 9). Γι’ αυτό και έμεις άς τόν περιφρονούμε και άς μήν υπολογίζουμε κα-

θόλου τά λεγόμενά του και άς τοϋ ήμε: «*Υπαγε όπίσω μου, σατανά. Κύριον τόν Θεόν μου προσκυνήσω και αύτῶ μόνῳ λατρεύσω*» (πρβλ. Ματθ. δ’ 10).

Άς παύσουμε νά κρίνουμε και νά κατακρίνουμε τόν πλησίον και τότε δέν πρόκειται νά βοηθοϋμε τούς λογισμούς τής βλασφημίας. Διότι άφορμή και ρίζα τοϋ δεύτερου είναι τό πρώτο. Έκείνος πού είναι κλεισμένος σ’ ένα σπίτι, άκούει τά λόγια αυτών πού περνούν άπ’ έξω, χωρίς νά συνομιλεί μαζί τους. Όμοίως, και ή ψυχή πού ζει μέ αυτοσυγκέντρωση, τaráσσεται άκούγοντας τίς βλασφημίες πού προφέρει διερχόμενος ό διάβολος.

“Οποιος περιφρονεί τοϋτον τόν δαίμονα έλευθερώθηκε από τό πάθος. Και όποιος νίκησε τοϋτο τό πάθος άπομάκρυνε τήν ύπερηφάνεια.

Έπιμέλεια:
Σταυρούλα Μέντη

- **Η κα Άργίνη Βαλλή**, Παλαιό Ψυχικό Άττικής, 50€, εις μήμην τοϋ παππού της Γεωργίου Παπαθανασίου.
- **Η κα Χριστίνα Βουσίηου**, Αιγάλεω Άττικής, 50€, εις μήμην Άντωνίου και Μαρίας Βουσίηου.
- **Η κα Λυδία Γαλίτη**, 50€, εις μήμην Αικατερίνης Ψαρρά.
- **Ό κος Μάριος Δαχλϋθρας**, Κηφισιά Άττικής, 50€, εις μήμην Νίκου Ίωακείμ.
- **Ό κος Σωτήριος Μαρσέλιος**, Αιγάλεω Άττικής, 35€, εις μήμην των γονέων του και των άδερφών του Κυριακής και Άγγελικής.
- **Ό κος Δημήτριος Μητρόπουλος**, Άθήνα, 30€, εις μήμην των γονέων του, Άναστασίου και Κλεονίκης και των άδερφών του Μαρίας, Γεωργίας και Άνδρέου.
- **Ό κος Ίωάννης Μυστριώτης**, Πεύκη Άττικής, 50€, εις μήμην γονέων του, Κωνσταντίνου και Μαρίας, στελεχών τής *Χριστιανικής Στέγης Καθαμάτας*.
- **Ό κος Κωνσταντίνος Ντερνελής**, Περιστερί Άττικής, 50€ εις μήμην συζύγου, Μαρίας, και γονέων, Ίωάννου και Εϋανθίας, Γεωργίου και Άφροδίτης.
- **Η κος Τριαντάφυλλος Ντόσκας και ή κα Πνεελόπη Σιωνίδου-Ντόσκα**, Παιανία Άττικής, 50€, εις μήμην Εϋαγγελίας.
- **Η κα Μαρία Παναγοϋήου**, Άθήνα, 50€, εις μήμην Θεανού Βαλκανά.
- **Ό κος Έμμανουήλ Ροδιτάκης**, Ηράκλειο Κρήτης, 100€, εις μήμην Γεωργίου και Χρυσάνθης, ένδεών και άπόρων.
- **Η κα Άμαλία Τσαγανού**, Χαλάνδρι Άττικής, 30€, ύπέρ άναπαύσεως των γονέων της.
- **Ό κος Βασίλειος Χαλκιάς**, Άμαρούσιο Άττικής, 50€, ύπέρ τής μήμης τοϋ πατρός του, Πέτρου Χαλκιά.

Στό κατώφλι τῶν ἐξετάσεων: Ἕνας ἀγώνας μέ πίστη, ὑπομονή καί ἀγάπη

Ἡ περίοδος τῶν ἐξετάσεων, εἴτε πρόκειται γιά τίς Πανελληνίες, εἴτε γιά τήν ἐξεταστική τοῦ Πανεπιστημίου, εἴτε γιά τίς ἐνδοσχολικές ἐξετάσεις, εἶναι μιά διαδρομή πού ἀπαιτεῖ ψυχική ἀντοχή, ὄχι μόνο ἀπό τοὺς μαθητές καί τοὺς φοιτητές, ἀλλὰ καί ἀπό τίς οἰκογένειές τους. Εἶναι μιά στιγμή, κατά τήν ὁποία οἱ κόποι μηνῶν ἤ καί ἐτῶν καθοῦνται νά ἀποδώσουν καρπούς καί τό ἄγχος συχνά ἐπισκιάζει τήν προσπάθεια. Ὡστόσο, μέσα σέ αὐτή τήν πνευματική καί σωματική δοκιμασία, ὑπάρχει μιά σταθερή πηγὴ δύναμης: ἡ ἀκλόνητη πίστη στόν Θεό καί ἡ ἀδιαπραγμάτευτη ἀγάπη τῶν γονιῶν.

Πρός τοὺς μαθητές καί τοὺς φοιτητές: Ὁ ἀγώνας καί ἡ φώτιση

Ὁ ἀγώνας πού δίνουν εἶναι εὐλογημένος. Κάθε ὥρα μελέτης καί κάθε θυσία εἶναι μιά προσφορά στόν ἑαυτό σας καί στό μέλλον σας. Νά θυμᾶστε, ὅμως, ὅτι οἱ ἐξετάσεις δέν ὀρίζουν τήν ἀξία σας ὡς ἀνθρώπων. Εἶναι, ἀπλῶς, ἕνας σταθμός.

Πρὶν ξεκινήσετε τό γράψιμο, ζητήστε τή θεία φώτιση. Μιά σύντομη προσευχή, ὅπως αὐτή πρὸς τόν Κύριο, γιά νά φωτίσει τόν νοῦ καί τήν καρδιά σας, μπορεῖ νά διώξει τήν ταραχή καί νά φέρει τήν ἐσωτερική εἰρήνη πού χρειάζεστε, γιά νά ἀποδώσετε ὅσα μελετήσατε. Ἡ ἐμπιστοσύνη στόν Θεό γεννᾷ θάρρος καί σι-

γουριά, ὑπενθυμίζοντάς σας ὅτι δέν εἶστε μόνοι σας μπροστά στό λευκό χαρτί.

Πρός τοὺς γονεῖς: Ὁ ρόλος τοῦ λιμανιοῦ

Ὁ ρόλος τῶν γονέων αὐτή τήν περίοδο εἶναι ἴσως ὁ πιό κρίσιμος. Δέν εἶστε οἱ ἐξεταστές, ἀλλὰ οἱ συμπαραστάτες, μέ τίς ἐνθαρρυντικές σας κουβέντες καί τήν ἐν γένει συμμετοχή σας στόν ἀγῶνα τους.

Γίνετε τό ἀσφαλές καταφύγιο: Τό παιδί σας χρειάζεται νά βιώθει ὅτι ἡ ἀγάπη σας δέν ἐξαρτᾶται ἀπό ἕναν βαθμό. Ἡ ἡρεμία στό σπίτι εἶναι τό καλλίτερο «φάρμακο» κατά τοῦ ἄγχους.

Προσευχηθεῖτε μέ ἐμπιστοσύνη. Ἄντί γιά λόγια πίεσης, προσφέρετε λόγια ἐνθάρρυνσης καί ἀφήστε τήν ἀγωνία σας στά χέρια τοῦ Θεοῦ.

Εἶναι σημαντική ἡ ἀποδοχή τοῦ «ὄ,τι ἐπιτρέψει ὁ Θεός». Συχνά θεωροῦμε ὅτι «ἐπιτυχία» εἶναι μόνο τό πρῶτο ἀποτέλεσμα πού ἔχουμε στό μυαλό μας. Ὅμως, ἡ ἀληθινή πίστη σημαίνει νά ἐμπιστευόμαστε ὅτι ὁ Θεός ἔχει ἕνα σχέδιο γιά τό παιδί μας, ἀκόμα κι ἂν αὐτό δέν ταυτίζεται ἀπόλυτα μέ τίς δικές μας προσδοκίες.

Ἡ πίστη στό τελικό ἀποτέλεσμα

Τό ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων εἶναι ἡ ἀρχή, ὄχι τό τέλος. Ἡ πίστη στόν Θεό μᾶς διδάσκει ὅτι κάθε πόρτα πού

κλίνει ή ανοίγει είναι μέρος μιᾶς μεγαλύτερης διαδρομῆς. "Όταν οί νέοι ἔχουν πνευματική φώτιση, βρίσκουν τή δύναμη νά διαχειριστοῦν, τόσο τήν ἐπιτυχία μέ ταπεινότητα, ὅσο καί τήν ἀποτυχία μέ πείσμα καί ἐλπίδα.

Καλή ἐπιτυχία καί καλή δύναμη σέ ὄλους τοῦς διαγωνιζόμενους! Εἶθε ἡ Χάρις τοῦ Κυρίου νά φωτίζει τόν δρόμο σας, νά σᾶς χαρίζει ψυχραιμία καί νά στεφανώσει τοῦς κόπους σας μέ τόν καλύτερο δυνατό τρόπο!

Εὐχή γιά τίς Μαθητικές Ἐξετάσεις

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ φωτίζων πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τόν κόσμον, Σὺ, ὅς ἐν τῇ νεανικῇ ἡλικίᾳ πρόεκοπτες σοφία, ἡλικία καί χάριτι, Σὺ, ὁ τό Πανάγιόν Σου Πνεῦμα καταπέμψας ἐπί τοῦς σοῦς μαθητάς καί ἀναδείξας αὐτοῦς σοφοῦς καί διδασκάλους καί θεοκήρυκας ἀποστόλους τῇ οἰκουμένῃ. Αὐτός, ὁ Φιλάνθρωπος Κύριος, ἡ πηγὴ τῆς σοφίας καί τῆς γνώσεως, εὐλόγησον τοῦς δούλους Σου τούτους, τοῦς μαθητάς καί τὰς μαθητριάς, τοῦς

προσερχομένους εἰς τὰς προαγωγικάς, ἀπολυτηρίου, ἐνδοσχολικάς καί πανελληνίους ἐξετάσεις.

Ἐνίσχυσον, φώτισον, προστάτευσον αὐτοῦς ἀπό παντός κακοῦ καί πειρασμοῦ. Χάρισαι αὐτοῖς ὑγείαν, ὑπομονήν καί ἐπιμονήν, προθυμίαν σπουδῆς καί δύναμιν πρὸς μελέτην τῶν μαθημάτων.

Ἐλθέ, Φιλάνθρωπε Κύριε, καί βοηθήθησον αὐτοῦς κατὰ τὰς ὥρας τῶν πάσης φύσεως ἐξετάσεων.

Σὺ γάρ εἶ ἡ ὁδὸς καί ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωὴ, ὁ γιγνώσκων τὰ καλὰ καί συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καί ὁ Δοτὴρ παντός ἀγαθοῦ, καί Σοὶ τὴν δέησιν ταύτην προσάγομεν καί τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καί τῷ Υἱῷ καί τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τοῦς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

**Μητροπολίτης Μάνης
Χρυσόστομος Γ΄**
ἀπό τό Προσευχτάριον,
Εὐχαί καί Προσευχαί, Τεῦχος Α΄

Δημήτριος Σωτηρίου,
Οἰκονομολόγος

Έφηβική βία... Φταίμε;

Σέ μία σχολική αύλη, παλαιότερα, βλέπαμε παιδιά νά παίζουν, νά γελοῦν, νά τρέχουν καί νά φωνάζουν. Σήμερα, τά βλέπουμε νά ξυλοκοποῦν, νά ὑβρίζουν, νά περιγελοῦν καί νά στοχοποιοῦν, ἐνῶ ἄλληλα νά ἀνέχονται καί νά ὑπομένουν σιωπηλά.

Προσφάτως, ἐνημερώθηκα προσωπικά πῶς, τήν ὥρα τοῦ σχολικοῦ διαλείμματος, ἕνας μαθητής ἔκαψε μέ ἀναπτῆρα τόν σβέρκο ἑνός ἄλλου παιδιοῦ. Αὐτό, δυστυχῶς, δέν ἀποτελεῖ ἕνα μεμονωμένο περιστατικό, ἀλλά ὑποδεικνύει μία ὀλοένα ἐντεινόμενη κουλιτούρα βίας μεταξύ τῶν παιδιῶν.

Συχνά, ἀκούω ἀπό ἐφήβους –ἀγόρια καί κορίτσια– πῶς, γιά νά κάνουν παρέα μέ κάποιον, βασικό κριτήριο εἶναι αὐτός νά «ἔχει ἄτομα», δηλαδή νά ἔχει φίλους διαθέσιμους νά ἐμπλακοῦν σέ ξυλοδαρμούς, ἀνά πᾶσα στιγμή, προκειμένου νά ὑποστηρίξουν αὐτόν καί τήν παρέα του. Τό ἄτομο πού διαθέτει αὐτές τίς διασυνδέσεις, ἀποκτᾶ ἔτσι μία αἴσθηση δύναμης καί ἕναν κύκλο ὅπου χαίρει ἐκτιμήσεως, ἔχει κῦρος, ἐξουσία καί «prestige». Ἐπειδή, ὅμως, πρόκειται γιά ἀνηλίκους καί ὄχι γιά μαφιόζους, ἔχουμε νά κάνουμε μέ ἕνα βαθύτερο, δομικό πρόβλημα στά θεμέλια τῆς κοινωνίας μας, μέ πολλαπλές προεκτάσεις.

Ὁ Χ., 13 ἐτῶν, μέλος τοῦ 15μελοῦς στό σχολεῖο, καθυβρίζει τοὺς καθηγητές του, ὅταν τοῦ κάνουν παρατήρηση καί, κατά διαστήματα –ἀναλόγως πόσο ἔχει νευριάσει μαζί τους– σκάει τά λῆστικα

τῶν αὐτοκινήτων τους ἢ πετάει νεράντζια στίς μπαλκονόπορτες τῶν σπιτιῶν τους, σπάζοντάς τες.

Ἡ Α., 14 ἐτῶν, μέλος τοῦ 5μελοῦς τῆς τάξης της, πηγαίνει καθημερινά στό σχολεῖο μέ ἕνα μαχαίρι στήν τσάντα της, ὄχι γιά νά προστατευθεῖ ἢ νά ἀμυνθεῖ, ἀλλά γιά νά γίνει ἀποδεκτὴ ἀπό τή βίαιη –δημοφιλεῖ, ὅμως– παρέα, ὅπου θέλει νά ἐνταχθεῖ.

Τά παιδιά δέν γεννιοῦνται βίαια· μαθαίνουν νά εἶναι.

Ἡ Ε., 15 ἐτῶν, ἀπειλεῖ μέ βιαιοπραγία συμμαθήτριάς της πού δέν συμπαθεῖ, καί περνᾷ ὅλα τά διαλείμματα της στήν τουαλέτα, καπνίζοντας μέ μέλη τῆς ἴδιας παραβατικῆς παρέας

Ὅπως γίνεται φανερό, πολλοί ἔφηβοι, κυρίως λόγω τῆς ἀνάγκης τοῦ «ἀνήκειν», ἀλλά καί τῆς ἀναζήτησης ταυτότητας καί τῆς ὑπέρμετρης ἐλευθερίας, πού χαρακτηρίζει τήν ἡλικία τους, ἔλκονται ἀπό πρόσωπα μέ παραβατικές καί ἀποκλίνοσες συμπεριφορές. Ὁ

φόβος πού αὐτά τὰ πρόσωπα ἀσκοῦν στους ἄλλους δημιουργεῖ μιά ἰδιότυπη «αἴγλη» γύρω τους, πού ἐνισχύει τὴν δημοφιλία τους.

Ἐνδεχομένως, ὅμως, καὶ μιά ἄλλη –λιγότερο ὁρατὴ– πλευρὰ τῆς βίας: τὰ θύματά της.

Ἡ Ν., 14 ἐτῶν, ἐπιμελής καὶ ἐσωστρεφῆς μαθήτρια, χωρὶς ἰδιαίτερες σχέσεις μὲ τοὺς συμμαθητές της, δέχεται συνεχῆ κοροϊδία καὶ ψεκτικὴ βία, ἐδῶ καὶ τρία χρόνια. Σέ ἓνα διάλειμμα, κάποια κορίτσια πῆραν τὰ τετράδιά της ἀπὸ τὴν τσάντα της καὶ τὰ ἔσκισαν, καταστρέφοντας τὶς ἐργασίες της. Τὴν ἀπειλήσαν πῶς, ἂν πάει στὸν διευθυντή, «θὰ τὸ μετανιώσει», κι ἔτσι ἐκείνη σιώπησε.

Ἡ Γ., 16 ἐτῶν, ἥπιων τόνων καὶ ἐσωστρεφῆς, δέχεται συστηματικὸ bullying ἀπὸ τοὺς συμμαθητές της. Ἐχει δεχτεῖ ἀκόμη καὶ ἀπειλές γιὰ τὴ ζωὴ της, καὶ πῶς ἂν μιλήσει σέ κάποιον, «θὰ ψάχνει νὰ τὴ δείρει ὅλη ἡ Ἀνατολικὴ Ἀττικὴ». Ὡς ἀποτέλεσμα, ἡ Γ. ἀποσύρθηκε πλήρως, ἐνῶ οἱ λιγοστοὶ της φίλοι, ἀπὸ φόβο, πῆραν τὸ μέρος τῶν θυτῶν.

Ἡ βία μεταξὺ τῶν ἀνηλίκων εἶναι ἓνα πολυπαραγοντικὸ φαινόμενο, πού συχνὰ κρύβει πίσω του ἐσωτερικὲς δυσκολίες καὶ ἀνάγκες, τὶς ὁποῖες τὰ παιδιά δὲν ξέρουν πῶς νὰ ἐκφράσουν.

Ἄς δοῦμε τὸ θέμα ἀπὸ μιά ὑπαρξιακὴ σκοπιά:

Οὐσιαστικά, τὸ ζήτημα τῆς βίας ἀφορᾷ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο μαθαίνουμε νὰ βλέπουμε τὸν ἄλλον ἄνθρωπο.

Κάθε ἄνθρωπος εἶναι μοναδικός καὶ ἀνεπανάληπτος, ἄξιος σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης, στὸ πρόσωπο τοῦ ὁποῖου πρέπει νὰ βλέπουμε τὸν ἴδιο τὸν Χριστό. Ὅταν αὐτὴ ἡ ὀπτικὴ ἀπουσιάζει, τότε ἡ βία βρῖσκει χῶρο νὰ ἀναπτυχθεῖ.

Ἡ ἀγάπη πού μᾶς δίδαξε ὁ Χριστός

Πολλοὶ ἔφηβοι, κυρίως λόγω τῆς ἀνάγκης τοῦ «ἀνήκειν», ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναζήτησης ταυτότητας καὶ τῆς ὑπέρμετρης ἐλευθερίας, πού χαρακτηρίζει τὴν ἡλικία τους, ἔλκονται ἀπὸ πρόσωπα μὲ παραβατικὲς καὶ ἀποκλίνουσες συμπεριφορές.

εἶναι στάση ζωῆς καὶ συνειδητὴ ἐπιλογή. Καὶ αὐτὴ ἡ στάση δὲν διδάσκεται μόνον μὲ λόγια, ἀλλὰ κυρίως μὲ τὸ προσωπικὸ παράδειγμα τῶν γονέων.

Ἄν τὰ παιδιά δὲν δοῦν τοὺς γονεῖς τους νὰ εἶναι συνεπεῖς σὰ λόγια καὶ σὰ ἔργα τους, νὰ ἔχουν ἀξίες καὶ ἀρχές, νὰ ζητοῦν συγγνώμη, νὰ εἶναι εὐγενεῖς καὶ ταπεινοὶ καὶ νὰ σέβονται τοὺς ἀνθρώπους γύρω τους, πῶς νὰ μὴν γίνουν βίαια;

Τὰ παιδιά δὲν γεννιοῦνται βίαια-μαθαίνουν νὰ εἶναι. Μαθαίνουν πῶς νὰ σχετίζονται, πῶς νὰ ἐκφράζονται, πῶς νὰ ἀντιμετωπίζουν τὸν θυμὸ καὶ τὴν ἀπόρριψη. Γι' αὐτὸ, εὐθύνη τῶν ἐνηλίκων εἶναι νὰ διαπλάσουν συμπεριφορές, ἢ καὶ νὰ τίς διορθώσουν, δίνοντας διαρκῶς τὸ παράδειγμα μιᾶς ἄλλης στάσης ἀπέναντι στὸν συνάνθρωπο. Παράδειγμα πού, ὡς βίωμα, πλέον, θὰ μεταφέρουν τὰ παιδιά στὶς δικές τους σχέσεις –στὸ σπίτι, στὸ σχολεῖο, στὴν καθημερινότητα.

Ὡς ἐνήλικες πού σχετιζόμαστε μὲ παιδιά, ἄς περιβάλλουμε θύματα ἀλλήλα καὶ θύτες, μὲ ἀποδοχὴ καὶ ἀγάπη.

Καὶ ὅ,τι φαίνεται ἀνθρωπίνως ἀδύνατον νὰ ἐπιλυθεῖ, ἄς τὸ ἐναποθέσουμε στὸν Θεό, πού ἀναμένει νὰ ζητήσουμε τὴ βοήθειά Του, γιὰ νὰ παρέμβει.

Ἀγγελικὴ-Ἐλευθερία
Ἰ. Παπασαραντοπούλου,
Ψυχολόγος

Γεροντικού Διδάγματα

«Ούτε αυτό τό μπορούμε»...

Ἐπισκέφθηκαν κάποιοι ἀδελφοί τόν ἀββᾶ Ἀντώνιο καί τοῦ ἡένε:

– Πές μας ἓνα ἡόγο για τό πῶς θά σωθοῦμε.

Καί ὁ γέροντας τοῦς ἀπάντησε:

– Ἀκούσατε τήν Ἀγία Γραφή; Αυτό οἶς ἀρκεῖ.

Ἐκεῖνοι, ὁμως, τοῦ εἶπαν:

– Θέλομε ν' ἀκούσουμε κι ἀπό σένα μιά συμβουλή, ἀββᾶ.

Ὁ γέροντας, ἡοιπόν, τοῦς ἀπάντησε:

– Λέει τό Εὐαγγέλιο, «ἄν κάποιος σέ χτυπήσει στή δεξιά ἡ πλευρά, γύρισε νά σέ χτυπήσει καί στήν ἄλλη».

Ἐκεῖνοι τοῦ ἀπαντοῦν:

– Αυτό δέν μπορούμε νά τό κάνουμε.

Τοῦς ἡέει, ἡοιπόν, ὁ γέροντας:

– Ἐάν δέν μπορεῖτε νά γυρίσετε καί τήν ἄλλη ἡ πλευρά, τοῦλάχιστον ὑπομείνετε τό ἓνα χτύπημα.

Ἐκεῖνοι τοῦ ἀπαντοῦν:

– Οὔτε αυτό τό μπορούμε.

Καί ὁ γέροντας ξαναἡέει:

– Ἐάν οὔτε αυτό μπο-

ρεῖτε, τότε μὴν ἀνταποδώσετε τό χτύπημα.

Ἐκεῖνοι, πάλι, τοῦ ἀπάντησαν:

– Οὔτε αυτό τό μπορούμε.

Τότε ὁ γέροντας ἡέει στόν μαθητή του:

– Φτιάξε τους ἡίγο τραχανᾶ, γιατί εἶναι ἄρρωστοι.

Καί σ' ἐκείνους ἡέει:

– Ἐάν δέν μπορεῖτε αυτό καί δέν θέλετε τό ἄλλο, τί νά οἶς κάνω; Χρειαζεται προσευχή.

ΕΚΔΗΜΙΑ

π. Εὐάγγελος Μπράιλας

Ὁ μακαριστός ἱερομόναχος π. Εὐάγγελος Μπράιλας γεννήθηκε στὴν Ἀθήνα στὶς 23 Φεβρουαρίου 1930.

Ἐντάχθηκε ἀπὸ μαθητὴς στὰ Κατηχητικά Σχολεῖα τῆς *Ἀδελφότητας «ΖΩΗ»* καὶ στὶς *Χριστιανικὲς Μαθητικὲς Ὅμαδες (Χ.Μ.Ο.)*. Ὑπῆρξε Κατηχητής, Ὁμαδάρχης καὶ Ὑπαρχηγός στὶς Κατασκηνώσεις τοῦ Παρνασσοῦ. Φοίτησε στὴ *Θεολογικὴ Σχολή* τοῦ *Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν* κατὰ το διάστημα 1948-1952.

Κατὰ το διάστημα 1952-1954 ὑπηρετῆσε τὴ στρατιωτικὴ του θητεία. Μετὰ τὸν στρατό, ἔγινε μέλος τῆς *Ἀδελφότητας Θεολόγων «ΖΩΗ»*, στὴν ὁποία παρέμεινε ἐπὶ μία δεκαετία (1955-1965 περίπου). Συνδέθηκε στενά μὲ πολλοὺς ἀδελφούς, μετέπειτα γνωστά καὶ σπουδαῖα στελέχη τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὑπηρετῆσε σὲ Θεσσαλονίκη, Καβάλα καὶ Σέρρες ὡς λαϊκὸ μέλος τῆς *Ἀδελφότητας «ΖΩΗ»*, μὲ πλούσιο κατηχητικὸ ἔργο.

Μὲ προτροπὴ καὶ βοήθεια τοῦ π. Κωνσταντίνου Χρόνη, στὶς 18 Δεκεμβρίου 1966 ἔγινε ἱερέας στὴν Ἱερά Μητρόπολη Ζιχνῶν ἀπὸ τὸν τότε Μητροπολίτη Νικόδημο Βαλῆληνδρᾶ, ἀναλαμβάνοντας καθήκοντα ἱεροκήρυκα, ὑπευθύνου Νεότητας καὶ Πνευματικοῦ. Ἐκεῖ ἀνέπτυξε μεγάλο κατηχητικὸ καὶ νεανικὸ ἔργο. Ἀποσπάσθηκε τὸν Νοέμβριο τοῦ 1971 στὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν καὶ ἀνέλαβε καθήκοντα ἱεροκήρυκα, ὑπευθύνου Νεότητας, Διευθυντῆ Οἰκοτροφείου καὶ Καθηγητῆ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς.

Συνδέθηκε πνευματικά μὲ τὸν Ἅγιο Πορφύρο καὶ τὸν Ἅγιο Παῖσιο. Ἐπισκεπτόταν συχνά τὸ Ἅγιον Ὄρος, ὅπου καὶ γνώρισε ἁγιασμένους ἀνθρώπους. Ἐπίσης, συνδέθηκε πνευματικά μὲ τὸν Ἅγιο Εὐμένιο καὶ κατόπιν μὲ τὸν π. Τιμόθεο Σακκά.

Τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1974 μετατέθηκε στὴν Ἱερά Μητρόπολη Νικαίας, ὅπου, ὑπὸ ἀπὸ τὸν τότε Μητροπολίτη Γεώργιο Παυλίδη, ἀνέλαβε ἱεροκήρυκας, ὑπεύθυνος Νεότητας καὶ Φροντιστηρίου Κατηχητῶν, καθὼς καὶ Πνευματικός,

προσφέροντας σπουδαῖο κατηχητικὸ ἔργο σὴ νεότητα.

Στὶς 31 Δεκεμβρίου 1997 ὁ π. Εὐάγγελος πῆρε τὴ σύνταξή του καὶ γιὰ 30 ἀκόμα χρόνια ἐξομολογοῦσε, λειτούργοῦσε σὲ ἐκκλησιάκι στὴν Ἀθήνα, καθοδηγώντας ποικιλοτρόπως τὰ πνευματικά του παιδιὰ καὶ ἐπιδιδόμενος σὲ μιά πιὸ βαθιὰ πνευματικὴ κατάρτιση αὐτῶν.

Μὲ πολλὴ ἀγάπη, κόπο, ὑπομονή, προσευχὴ καὶ ταπεινώση συνέβαλε, ὥστε νὰ δημιουργηθοῦν πολλὲς χριστιανικὲς οἰκογένειες, ἱερεῖς, μοναχοί, μοναχές, πρεσβυτέρους καὶ ἱεροψάλτες.

Στὶς 6 Φεβρουαρίου 2006 ὁ π. Εὐάγγελος ἔλαβε ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας μας τὸν Χρυσὸ Σταυρὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ὡς ἀναγνώριση τῶν 40 ἐτῶν ὑπηρεσιῶν καὶ προσφορᾶς του.

Μετὰ ἀπὸ σύντομη ἀσθένεια, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ στὶς 22 Ἀπριλίου 2026, σὲ ἡλικία 96 ἐτῶν.

Ἄριστος πνευματικός, συστηματικὸς ἱεροκήρυκας, ἰδιαίτερα ὀργανωτικὸς, ἐργατικὸς, ἀκούραστος, πρακτικὸς. Εἰδικότητα του ἡ ὀργάνωση τῶν Κατηχητικῶν Σχολεῖων, οἱ χριστιανικὲς Κατασκηνώσεις καὶ ἡ δημιουργία χριστιανικῶν οἰκογενειῶν. Εἶχε ἐμβαθύνει στὴν προσευχὴ καὶ τὴν εὐχὴ τοῦ Ἰησοῦ, μελετώντας πολὺ. Ἦταν ἀφανής, ταπεινός, ἀγνός καὶ φρόνιμος ἀπὸ τὴ νεανικὴ του ἡλικία.

Μὲ τὰ πνευματικά του παιδιὰ, ἐπὶ σειρά ἐτῶν, εἶχε συμμετάσχει καὶ ὀργανώσει κατασκηνωτικὲς περιόδους στὴν Κατασκήνωση τῆς *Χριστιανικῆς Στέγης Καλαμάτας*, στὸν Ταῦγετο.

Εὐχόμαστε ὁ καλὸς Θεός, πού τόσο ἀγάπησε καὶ στὸν ὁποῖο ἀφιέρωσε τὴ ζωὴ του ἀπὸ παιδί, νὰ τὸν ἀναπαύσει εἰς χώρα ζῶντων, μὲσα στὸ φῶς καὶ τὴ χαρὰ τῆς Ἀνάστασης.

Ἀσημάκης Ἀσημακόπουλος,
Λογιστής

Πειρατεία στον 21ο αιώνα; Ναί, οί πειρατές ξανάρχονται !!!

Είναι αλήθεια ! «Οί πειρατές ξανάρχονται!» Όχι, σάν έκδοση ενός νέου μυθιστορήματος ή σάν μιά χολιγουντιανή κινηματογραφική υπερπαραγωγή, αλλά στίς άνοιχτές θάλασσες ώς ύπαρκτός κίνδυνος γιά τή Διεθνή Κοινότητα.

Η πειρατεία στή θάλασσα, ένα φαινόμενο πού έμφανίστηκε αιώνες πρό Χριστού, και σχεδόν τήν είχαμε ξεχάσει στόν 20ο αιώνα, άρχισε νά προβλημάτιζει ξανά τή Διεθνή Κοινότητα, στίς άρχές του 21ου αιώνα! Άποτελεί κίνδυνο γιά τό παγκόσμιο έμπόριο, πλήττει τή διεθνή οίκονομία, παρεμποδίζει τήν έλεύθερη ναυσιπλοΐα και –πάνω άπό όλα αυτά– θέτει σέ κίνδυνο τή ζωή και τήν ασφάλεια χιλιάδων ναυτικών.

Οί μεμονωμένες, άνοργάνωτες έπιθέσεις του παρελθόντος εξέλιχθηκαν σέ οργανωμένη έγκληματική δραστηριότητα εύρειας κλίμακας, πού, έτσιώως, προκαλεί στήν παγκόσμια οίκονομία ζημιές πάνω άπό 10 δισ \$. Η Διεθνής Κοινότητα προσπαθεί νά άντιμετωπίσει τό θέμα σοβαρά, αλλά όχι άποτελεσματικά.

Μετά τό 2001 και μέσα σέ λίγα χρόνια τό πειρατικό φαινόμενο εξέλιχθηκε ραγδαία. Άποτελεί, πλέον, μιά σοβαρή διεθνή άπειλή, μέ κύρια χαρακτηριστικά της τή διευρυνόμενη και βίαιη δράση πειρατικών ομάδων, πού χρησιμοποιοΐν όλο και πιό εξέλιγμένα όπλα, εύέλκτες έπιχειρησιακές τακτικές και άποτελεσματικές μεθόδους.

Η πειρατεία του 21ου αιώνα είναι «ανάβαθμισμένη» ποιοτικά, ποσοτικά και γεω-

γραφικά.

Σύμφωνα μέ ναυτιλιακούς κύκλους, μετά τήν άνάλυση στοιχείων γιά τό 2025, διαπιστώθηκε αύξηση των παγκόσμιων θηλάσσιων συμβάντων, πού προκαλεί άνησυχία γιά τήν εξέλιξη των πειρατικών έπιθέσεων. Συνολικά, κατά τή διάρκεια του 2025, έλήφθησαν πληροφορίες γιά 137 περιστατικά κατά πλοίων, άπό 116 τό 2024 και 120 τό 2023. Άν και τά περισσότερα περιστατικά πού άναφέρθηκαν τό 2025 κατηγοριοποιήθηκαν ώς χαμηλού έπιπέδου, ή βία κατά του πληρώματος συνεχίζεται, μέ 46 μέλη του πληρώματος νά κρατοΐνται όμηροι τό 2025, σέ σύγκριση μέ 126 τό 2024 και 73 τό 2023. 25 μέλη του πληρώματος άναφέρθηκε ότι άπήχθησαν, σέ σύγκριση μέ 12 τό 2024 και 14 τό 2023.

Σύμφωνα μέ στοιχεία του Διεθνούς Ναυτιλιακού Όργανισμοΐ (International Maritime Organization-IMO), ή πλειοψηφία των περιστατικών πειρατείας παρουσιάστηκε, άρχικά, στήν Άνατολική Άφρική (Σομαλία, Κένυα, Τανζανία, Μοζαμβίκη), μέ τάση μεγάλης συγκέντρωσης στή Σομαλία και στόν Κόλπο του Άντεν, και στή συνέχεια, στή Δυτική Άφρική (Νιγηρία, Γκάνα, Τόγκο, Μπενίν), μέ μεγάλη τάση στόν Κόλπο της Γουινέας.

Οί άπλές μορφές πειρατείας έκτυλίσσονται συνήθως σέ λιμάνια ή σέ άγκυροβόλια. Οί πειρατές χρησιμοποιώντας σύγχρονο όπλισμό και μικρά ταχύπλοα σκάφη έπιτίθενται στό πλοίο, άφαιροΐν χρήματα, πολΐτιμα άντικείμενα και φεύγουν.

Άλλες μορφές πειρατείας, κυρίως στήν άνοιχτή θάλασσα, χαρακτηρίζόμενες ώς ύψηλου κινδύνου και μεγάλης άπόδοσης, άπαιτοΐν μεγάλη όργάνωση, συντονιστικό κέντρο στήν ξηρά και έμπλοκή-συνεργασία πολλών. Αυτές άφοροΐν :

- Κλοπή φορτίου, μέσω μεταφόρτωσής

του σέ ἄλλο πλοῖο

- Κλοπή πλοίου καί φορτίου, μέσω ἀλλοθλαγῆς σημαίας καί ὀνόματος πλοίου
- Ἀπαίτηση λύτρων, μέ παράλληλη κράτηση ὀμήρων ἀπό τό πλήρωμα.

Ἐπίσημοι ὀρισμοί τῆς πειρατείας καί τοῦ πειρατικοῦ πλοίου δίνονται ἀπό τόν Ὅργανισμό Ἑνωμένων Ἐθνῶν, στά ἄρθρα 101 καί 103, ἀντίστοιχα, τῆς Σύμβασης τῶν Η.Ε. (1982) «Γιά τό Δίκαιο τῆς θάλασσης» (United Nations Convention on the Law of the Sea-UNCLOS), τήν ὁποία ἡ Ἑλλάδα ἔχει ἐπικυρώσει ἀπό τόν Ἰούνιο τοῦ 1995, μέ τόν Νόμο 2321.

Γιά τήν ἀντιμετώπισή της ἀσχολοῦνται Διεθνεῖς Ὅργανισμοί καί φορεῖς, ὅπως ὁ Ὅργανισμός Ἑνωμένων Ἐθνῶν (Ο.Η.Ε.), ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση (Ε.Ε.), τό ΝΑΤΟ, ὁ Διεθνής Ναυτιλιακός Ὅργανισμός (International Maritime Organization-IMO), τό Διεθνές Ναυτιλιακό Γραφεῖο (International Maritime Bureau-IMB) κ.ἄ.

Γιά τήν ἀντιμετώπισή της στά ἀνοικτά τῶν ἀκτῶν τῆς Σομαλίας, τό Συμβούλιο Ἀσφαλείας τοῦ ΟΗΕ προχώρησε στή λήψη σειρᾶς ἀποφάσεων ἀπό τό 2008 μέχρι καί τό 2014. Ἀρκετά κράτη, μεταξύ τῶν ὁποίων οἱ ΗΠΑ, ἡ Κίνα, ἡ Ρωσία, ἡ Ἰνδία κ.ἄ. ἀπέστειλαν ναυτικές δυνάμεις γιά τήν ἀντιμετώπισή της. Στό πλαίσιο αὐτό, μέ πρωτοβουλία τῶν ΗΠΑ, συγκροτήθηκε ἡ Ὁμάδα Ἐπαφῆς γιά τήν Καταπολέμηση τῆς Πειρατείας ἀνοικτῶν τῶν Ἀκτῶν τῆς Σομαλίας (Contact Group on Piracy off the Coast of Somalia-CGPCS).

Στήν ἴδια περιοχή, μέχρι καί σήμερα, ἐπιχειρεῖ ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση, ἀναπτύσσοντας δράση μέ τήν ἀποστολή EU NAVFOR Somalia-Operation Atalanta. Ἡ Ἑλλάδα εἶχε ἀναλάβει τή διοίκηση τῆς Ἐπιχείρησης «Atalanta» ἀπό τόν Δεκέμβριο τοῦ 2008 μέχρι τόν Ἀπρίλιο τοῦ 2009, στήν ὁποία συμμετεῖχαν οἱ φρεγάτες «Υδρα» καί «Ψαρᾶ».

Ἀπό τήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωση υἱοθετήθηκε, κατά τή διάρκεια τῆς Ἑλληνικῆς Προεδρίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ε.Ε. (Ἰούνιος 2014), ἡ Εὐρωπαϊκή Στρατηγική γιά τήν Ἀσφάλεια στή Θάλασσα (European Maritime Security

Strategy), μιά ἀπό τίς πτυχές τῆς ὁποίας ἀφορᾶ καί στήν πειρατεία.

Ἡ διάθεση ἰδιωτικῶν ἐνοπλίων φρουρῶν στά ἐμπορικά πλοῖα, ὡς μέσου ἀντιμετώπισης τῆς πειρατείας, ἐφαρμόστηκε ἀρχικά στά Βρετανικά πλοῖα. Στήν Ἑλλάδα, τόν Μάρτιο τοῦ 2012, δημοσιεύτηκε ὁ Νόμος 4058/2012 «Παροχή ὑπηρεσιῶν ἀσφαλείας ἀπό ἐνοπλοῦς φρουρούς σέ ἐμπορικά πλοῖα» καί ἡδη ἐφαρμόζεται καί στά ὑπό ἐλληνική σημαία πλοῖα, πού ἐκτελοῦν πλοῖες σέ περιοχές ὅπου, σύμφωνα μέ τόν Ο.Η.Ε καί τόν IMO, εἶναι σέ ἔξαρση οἱ πειρατεῖες. Ὅμως, αὐτό τό μέτρο αὐτοπροστασίας τῶν πλοίων δέν ἀποτελεῖ πανάκεια. Εἶναι μιά ἀποσπασματική λύση ἀνάγκης, πού δέν μπορεῖ νά ὑποκαταστήσει τήν, κατά γενική ὁμολογία, ἀπαραίτητη σφαιρική καί συνεκτική πολιτική ὀριστικῆς ἀντιμετώπισης τῆς πειρατικῆς ἀπειλῆς.

Στίς μέρες μας, δύο ἐπικίνδυνες καί ἀσύμμετρες ἀπειλές, διεθνοῦς ἐμβέλειας, εἶναι σέ ἔξαρση. Ἡ τρομοκρατία καί ἡ θάλασσα πειρατεία. Καί δέν χρίζει εἰδικῆς ἀνάλυσης τό γεγονός ὅτι καί οἱ δύο ἐκπορεύονται ἀπό κῶρες στίς ὁποῖες ἐπικρατοῦν συρράξεις, ἐμφύλιοι πόλεμοι καί φτώχεια. Δηλαδή, καταστάσεις, οἱ ὁποῖες δυστυχῶς δέν ἐνόηθησαν τή Διεθνή Κοινότητα αὐτές καθ' αὐτές, ἀλλή τᾶ ἀποτελέσματα τους.

Γιά νά ἐκλείψουν ὅμως τᾶ ἀποτελέσματα –τρομοκρατία καί πειρατεία– πρέπει, πρῶτα πρῶτα, ἡ Διεθνής Κοινότητα νά ἐνδιαφερθεῖ νά ἐξαλείψει τίς γενεσιουργές αἰτίες τους.

Νικόλαος Παπανικολόπουλος,
Ἵπνοαύραρχος Λ.Σ. (ἐ.ἄ.)

ΜΕ ΤΟΝ ΦΑΚ

ΤΟΥ ΣΥΝΑΓΕΣΜΟΥ

Στήν πατρίδα μας, ή διέλευση τῆς πομπῆς τοῦ Ἐπιταφίου μπροστά ἀπό τό σπίτι μας θεωρεῖται ξεχωριστή εὐλογία. Μέ τό θυματο ἀνά χεῖρας καί τό εὐωδιαστό λιβάνι νά πλημμυρίζει τήν ἀτμόσφαιρα, περιμένουμε κάθε χρόνο τή στιγμή αὐτή μέ κατάνυξη καί λαχτάρα. Ἡ εὐλογία αὐτή γίνεται ἀκόμη μεγαλύτερη, ὅταν ή πομπή σταματᾷ γιά δέσση.

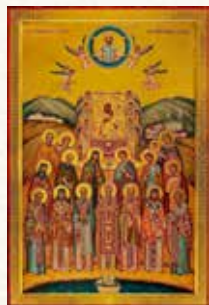

Μιά τέτοια λαμπρή στιγμή ζήσαμε φέτος στή *Χριστιανική Στέγη Καλαμάτας*. Ὁ Ἐπίταφος τῆς Ἐνορίας μας, τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Καλαμάτας, πέρασε μπροστά ἀπό τό κτήριο μας καί πραγματοποιοῖσε στάση γιά δέσση.

Εἶθε ή Χάρις τοῦ Σταυρωθέντος καί Ἀναστάντος Χριστοῦ νά σκέπει τά μέλη, τοὺς συνεργάτες καί ὄλους τοὺς φίλους μας.

Στό πρόσωπο τῶν Ἐφημερίων μας, Ἀρχιμανδρίτη Τιμόθεου Μπινίσκου καί Πρωτοπρεσβύτερου Βασιλείου Κουτσόγιαννη, ἐκφράζουμε τίς θερμές εὐχαριστίες μας, τόσο στοὺς ἴδιους ὅσο καί στήν Ἱερά Μητρόπολή μας, γιά τίς εὐλογίες τους, τήν ὑποστήριξή τους καί τήν ἀγάπη τους πρὸς τόν Σύλλογό μας.

Μέ την πρέπουσα ιεροπρέπεια και έν μέσω αναστάσιμης πνευματικῆς εὐφορίας, τιμήθηκε ἡ ιερά μνήμη τῆς Συνάξεως τῶν έν Μεσσηνία διαλαμπάντων Ἁγίων.

Στό ἐπίκεντρο τοῦ ἑορτασμοῦ βρέθηκε ὁ Μητροπολιτικός Ἱερός Ναός Ὑπαπαντῆς τοῦ Χριστοῦ Καλαμάτας, ὅπου τό Σάββατο 25 Ἀπριλίου τελέστηκε Μέγας Ἀρχιερατικός Ἑσπερινός. Τήν κυριώ- νημο ἡμέρα, Κυριακή 26 Ἀπριλίου, ἔλαβε χώρα ἡ Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία. Τοῦ Ὁρθρου καί τῆς πανηγυρικῆς Θείας Λειτουργίας, προέστη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, πηλαισιωμένος ἀπό τόν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας Ἀρχιμανδρίτη Φίλιππο Χαμαργιά καί πλῆθος κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας. Ὁ ἑορτασμός κορυφώθηκε μέ τή λητάνευση τῆς Ἱερῆς Εἰκόνας καί τῶν Λειψάνων τῶν τοπικῶν μας Ἁγίων. Τήν Ἱερή Εἰκόνα πηλαισίωσαν τά μέλη τοῦ Πολιτιστικοῦ Συλλόγου «Λεύκιππος» ένδεδυμένα μέ παραδοσιακές φορεσιές.

Εἶθε οἱ Μεσσηνιοί Ἅγιοι νά σκέπουν τόν τόπο μας, τήν πατρίδα μας καί νά ἀποτελοῦν αἰώνια πρότυπα ζωῆς γιά κάθε πιστό!

ΕΥΝΑΓΕΣΜΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό Έλληνορθόδοξης Μαρτυρίας • ISSN: 1107-8979

Ίδιοκτήτης: Χριστιανική Στέγη Καλαμάτας

Βασ. Γεωργίου Α' 5 • 241 33 • Καλαμάτα • Τηλ.: 27210 23176 • Τηλ. & Fax: 27210 26478

www.xristegi.gr • info@xristegi.gr • [f](https://www.facebook.com/xristegi) Χριστιανική Στέγη Καλαμάτας

ΚΩΔΙΚΟΣ: 220020